

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49-50 (3064-3065) 2008 DECEMBER - GRUODIS 9 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Švenčių belaukiant

Džiaugsmo ir laimės linkėjimų dienos artėja. Šalčiuose ir snieguose gyvenant – tos dienos kaip saulės švystelėjimai, vis kas nors, kas žmogui smagu.

ŠTAI džiaugsmas, kad atostogos, pirkinėjimų įdomumai, atvirukų gausa, atlyginimų priedai, “Christmas parties” su bendradarbiais... Kiek daug visko – tik sukis ir suspėk. Visa tai žmogų taip išjudina, tartum iš įprastos vietos išrauna ir persodina kitur – bent taip pasidžiaugti metams baigiantis. O tos dienos trumpos, laiko per mažai, kad galėtum nors minutėlę stabtelti ir pagalvoti, kodėl taip lakstome ir džiaugiamės, kas užsuko tą ratą krikščioniškame pasaulyje. Taip – krikščioniškame. Nuo šito taško ir reikėtų pradėti mąstyti. Pirmiausia nepamiršti, kad šitą ratą užsuko Kristaus gimimas, atnešęs pasauliui pačią didžiausią permainą, kokia tik yra kada buvusi. Nepamiršti, kad ir Kristaus mokslas susidarė, iš to ir skatinimas gyventi kaip dieviškos Valios nurodyta, ir džiaugtis tų nurodymų neiškreipiant. Užtat ir prisimintina, kad Kalėdos ne vien tik vaikų šventė ir dovanos. Ir puošni eglutė ne vien tik pasigrožėjimui. Viskas turi simboliais ir papročiais apipintą meilės ir amžinybės raišką, Dievo Sūnaus atėjimo į pasaulį priminimą. Kristaus palyginimas su Šviesa – koks tai įdomus paskatinimas mąstymui. Deja, šiais laikais tam stipriausiai trukdo kažkieno išgalvotas ir propaguojamas žmonijos padalinimas į religinius ir nereliginius. Tad ir Kalėdos pirmiesiems vienokios, antriems kitokios. Pastarieji iš Kristaus gimimo šventės pasiima tik tai, kas jiems malonu, geriausiu atveju Kalėdų proga aplankydami šventovę ar kokį religinį koncertą. O gimęs Kūdikėlis juk vienodai visiems šypsosi, nes visus myli. Šitoji tikrovė iškyla virš visų žmogiškųjų pastangų grupuotis pagal trumpalaikius įgeidžius.

VISOS šventės, taigi ir Kalėdos ar jų laukimas, per ilgesnį laiką apsipina tam tikrais tautiniais papročiais. Jie tampa vertybe tautiniam tapatumui ryškinti. Jų praktikavimas stiprina savitumą, padeda būti tuo, kas esi ar nori būti. Todėl paprotys, nors kartais atrodantis kaip religinių apeigų dalis, yra mūsų tautos dvasinė vertybė. Išeivijoje dalyvaujantys lietuviškame gyvenime ir jo šventėse nesunkiai gali atskirti, kas yra mūsų. Žinoma, pasirodyti viešumoje ne kiekvienas turi “drąsos” kaip kartais ir lietuviškai prakalbėti. Bet vistiek, kas sava, reikia išlaikyti – ar tai bus giesmė, ar koks veiksmas. Kiekviena šventė sudaro visiems progą dalyvauti jai skirtuose renginiuose, kurie padeda pratintis puoselėti savo tautinius papročius. Todėl ir organizacijų bei atskirų grupių rengiamos bendros Kūčios labai prisideda prie papročių palaikymo, jaunuosius moko nepamiršti ir gerbti tai, kas per kartų kartas yra atėję. O ir šeimose šventas Kūčių vakaras yra saugotinas ir išlaikytinas paprotys bet kuriomis sąlygomis. Prisimintina, kad Kūčių vakaras buvo švenčiamas ir partizanų bunkeriuose, ir tremtinių barakuose – slapta, uždariai. Jau vien tik tas rodo, kaip mūsų tautos pavergėjams rūpėjo naikinti tautą stipri nančius papročius. Ir čia, išeivijoje, juo tvirčiau laikysimės savo tautos papročių, juo lengviau bus išlaikyti lietuviškumą, kurio neapraktikuodami nejučiomis jį nukeliame į kažkokį abstraktą ar nebe visiems pasiekiamą idealą. Švėskime Kalėdas nebėgdami nuo savo tautos papročių. Tai labiau išryškins, kas esame ir kuo norime būti. Toks paryškinimas netgi naudingas šio krašto (Kanados) daugiakultūrinei mozaikai švytėti. Tai lyg ženklas, rodantis, kaip įmanoma išpareigojimus gyvenamajam kraštui derinti su išlikimu saviimi. ČS

Vilniaus rajone, Riešės vls., Sudervės Švč. Trejybės šventovė (dorėnų stiliaus), pastatyta 1782 metais, išlikusi kaip architektūros ir meno kūrinys iki šių dienų
Ntr. iš “VL” kalendoriaus

Sąjūdžio dvidešimtmetį minint

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ,
kriminologė

Skambiu *Pabudome ir kelkimės*, atliekamu “Ažuoliuko” choro, širdį gaudinančiu *Kur giria žaliuoja*, ašaras spaudžiančia Justino Marcinkevičiaus poezija bei mielų svečių sveikinimais, prasidėjo sąjūdiečių jubiliejinė šventė. O sveikino visi – tiek Lietuvos prezidentas, Sąjūdžio garbės pirmininkas, tiek svečiai iš Latvijos, Estijos, Gudijos bei Lenkijos. Sveikino svečiai ir savi, pažįstami ir svetimi. Sveikino ir kalbėjo, linkėjo, lygino, vertino ir stebėjosi, sielojosi, rūstinosi ir žadėjo...

Tokiu garsiu sąskambiu – steigiamojo suvažiavimo dvidešimtmečio minėjimu – buvo užbaigti jubiliejiniai Sąjūdžio metai. Į Lietuvos valstybinę dramos teatrą susirinko buvę pirmieji delegatai. Deja, jau ne visi... Geru žodžiu paminėję, atliktus jų darbus suskaičiavę ir tylos minute pagerbę, delegatai ėmėsi darbo – padarė Sąjūdžio iškeltų uždavinių reviziją.

Teko konstatuoti, kad per aštuoniolika nepriklausomybės gyvavimo metų valstybė vis dar toli nuo Sąjūdžio idealų įgyvendinimo. Išsilais-

vinusi iš okupanto priespaudos, tauta pateko į savos valdžios savivalės nelaisvę. Priešingai, nei buvo paskelbta, Sąjūdžio Geros valios pareiškime – tiesos siekimas, kur bus rasta klaidinimas, darnos puoselėjimas, kur bus rasta netvarka, šviesos – ten, kur bus rasta tamsa.

Vyriausybė ir seimas toliau valdo šalį tais pačiais partokratiniais metodais. Ir visai nesvarbu, ar valdo kairiųjų, ar dešiniųjų, ar apsijungusių į 2K priešingybių mažumą – niekas iš esmės valstybėje nesikeičia. Piktinaudžiaujant tautos pasitikėjimu, sakoma viena, o daroma visai kas kita.

Todėl Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariai nusprendė, kad neturi moralinės teisės tik stebėti, kas vyksta valstybėje ir privalo stabdyti valdžios savivalę, su morale nesusuderinamus veiksmus bei tautą žudančias pasėkmes, todėl Iniciatyvinė grupė, kaip ir prieš 20 metų, pakvietė burtis visų kartų sąjūdiečius ir ne tik juos, bet visus, kurie neabejingi Lietuvos ateičiai.

Pakvietė burtis visas pažangias tautos, visuomenės, piliečių pajėgas, seną ir jauną, miestietį ir žemdirbį į kovą pažaboti valdžios savivalę bei įgyvendinti viešo intereso

– piliečio, o ne monopolisto viršenybę.

Tautos ir piliečių interesai turi tapti mūsų valstybės pirmenybe kiekviename Lietuvos kampelyje. Akivaizdu, kad jau pirmieji Iniciatyvinės grupės klubo žingsniai buvo vieningai paremti senųjų – 1988-jų metų Sąjūdžio delegatų. Tikėkimės, kad ir Sąjūdžio antrasis atgimimas, grėsmės prarasti kalbą, dvasines vertybes, dorovę, netgi tautą ir valstybę, akivaizdoje, – įvyks.

Tik stipri, mąstanti ir vieninga pilietinė visuomenė sugebėjo taikiai išsilaisvinti iš okupantų vergovės. Sugebės ji ir išgyventi savo protu, darbu bei nelikti monopolistų įkaitais. Tam reikia tik vienybės.

Po Sąjūdžio Vienybės deklaracija pirmieji pasirašė Lietuvos garbingiausi ir mylimiausi žmonės, pradedant Justinu Marcinkevičiumi, Romualdu Ozolu, Zigmu Vaišvila, Broniumi Genzeliu, Romu Pakalniu ir baigiant mumis visais. Burkimės, susivienykime ir gelbėkime Lietuvą, tautos vienintelę būveinę, tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo sąlygą, kad būtume verti savo protėvių rūpesčio, savo tėvų kančios, kad paliktume pagarbų pasididžiamą savo palikuonims.

Šiame numeryje

- Pamokos, kurias Lietuvai reiks išmokti – 3,5 psl.
- Lietuvos etnokosmologijos muziejus – 4 psl.
- Turiningas simpoziumas Čikagoje – 7 psl.
- Birštono “Karališkoji rezidencija” – 8 psl.
- Gražuolė Švietra – 9 psl.
- Svarstybos apie save II – 10 psl.
- Arkivyskupas Maironio mokykloje – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canada

RELIGINIAME GYVENIME

IV jaunimo sielovados forumas "Jaunimas ir Evangelija: tikėjimo perdavimo kelias" vyko lapkričio 21-22 d.d. Vilniuje. Dalyvavo 180 jaunimo sielovados bendradarbių iš visos Lietuvos. Jie gilinosi į dabartinę jaunimo sielovados būklę bei dalinosi patirtimi, stengėsi ieškoti atsakymų į iškilusių klausimų. Savo išvalgomis dalinosi ses. Fausta Palaimaitė, SF, ir br. Rob ir Jean Marie iš Taizė bendruomenės. Vyko pranešimai apie pašaukimo atradimą, apie liturgiją, kaip skelbti Evangeliją, kaip padėti jauniems žmonėms išitraukti iš bendruomenės, į tarnavimą, apaštalavimą, kaip palydėti jauną žmogų ir padėti jam susitikti su Gyvuoju Žodžiu. Pasidalinta išvalgomis apie šlovinimą ir apie reevangelizaciją. Pasaulio jaunimo dienoje dalyvavusieji papasakojo savo išpūdžius.

Šv. Jono broliai lapkričio 22 d. Vilniuje, šv. Jono teologo vienuolyno šventovėje minėjo 15 metų jubiliejų nuo įsikūrimo Lietuvoje. Šventė prasidėjo Eucharistija, kuriai vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Koncelebravo Vilniaus vienuolyno prioras kun. Jonas Emanuelis La Taillandier de Gabory, kun. Kūdikėlio Jėzaus Pranciškus Nekrošius, kun. Jonas Savickas. Po Mišių jubiliejaus svečiai drauge pasivaišino ir apžiūrėjo šv. Jono brolių istoriją, įamžintą nuotraukose, pabendravo su vienuoliais. Kard. Bačchio rūpesčiu šio vienuolyno broliai 1993 m. atvyko į Lietuvą, kad pagelbėtų dvasiškai ir intelektualiai ugdyti Vilniaus arkivyskupijos klierikus, plačiai visuomenei šiuolaikiškai skaitytų paskaitas teologijos ir filosofijos klausimais.

Popiežius Benediktas XVI Vidudienio maldos susi-

tikime lapkričio 23 d. pasakė trumpą kalbą ukrainietiška, kurioje paminėjo "Holodomoro", masinio badmiriavimo tragedijos 75 metines. Priminęs, kad 1932-1933 m. Ukrainoje ir kituose Sovietų Sąjungos regionuose valdant komunistiniam režimui žuvo milijonai žmonių, popiežius užtikrino savo maldą už šios nežmoniškos tragedijos nekaltas aukas bei išsakė viltį, kad politinės santvarkos daugiau niekuomet vardan ideologijos negalės paneigti žmogaus asmens teisių, jo laisvės ir orumo. Šv. Tėvas ukrainietiška prašė Mergelės Marijos užtarimo, kad padėtų valstybėms žengti susitaikymo keliu, vienas kitą gerbti ir nuoširdžiai siekti taikos.

José Olallo Valdés lapkričio 29 d. Kuboje paskelbtas palaimintuoju. Palaimintasis José Olallo Valdés priklausė Šv. Dievo Jono hospitalierių vienuolijai, dar kitaip vadinamai bonifratrais. Gimęs 1820 m. Havanoje, augo vaikų prieglaudoje. Vos sulaukęs 15 m. amžiaus įstojo į vienuoliją. 1845 m. baigė ligonių slaugos mokslus. 1856 m. jis buvo išrinktas prioru, tačiau pareigas perdavė vienuoliui Juan Manuel Torres. Pastarajam susirgus raupsais, palaimintasis Olallo jį slaugė iki pat mirties. Kubos išsivadavimo karo 1868-1878 m. metu Olallo sugebėjo pasipriešinti, kad ligoninėje būtų slaugomi tik kareiviai. 1876 m. Kubos Santjago arkivyskupas pasiūlė vienuoliui priimti kunigystės šventimus. Tačiau Olallo atsisakė, nes buvo davęs įžadą tarnauti ligoniams ir stokojantiems Kristaus meilės vardan. Su džiaugsmu ir entuziazmu save aukėjo vargšams iki mirties 1889 m. Jis buvo paskutinis bonifratrų vienuolis Kuboje.

Kardinolas Audrys J. Bačkis su grupe Lenkijos lietuvių ir vysk. J. Mazur; dešinėje – kardinolą lydėjęs prel. E. Putrimas

MIELI KUNIGAI, VIENUOLIAI, VIENUOLĖS, BRANGŪS TIKINTIEJI

Advento malonės metas

Kasmet naujai išgyvenama adventinio laiko kelionė mus visus dar kartą pakviečia apmąstyti įsikūnijimo slėpinį, glaustis prie išganymo versmės ištakų – Nazareto Apreiškimo grotos ir Betliejaus Prakartėlės, kurioje Amžinasis Žodis tapo Žmogumi. Dievo Šviesa tapo mūsų gyvenimo šviesa, Dievo Žodis apsilvilo mūsų žmogiškumu ir tapo vienu iš mūsų. Tas Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų; mes regėjome jo šlovę – šlovę Tėvo viengimio Sūnaus, pilno malonės ir tiesos (Jn 1,14).

Dažnas savęs paklausiamas, kuo bus ypatingas šis laikas? Su kokia nuotaika pasitiksim gimusį Kūdikėlį? Galbūt vėl laiką pasiglemš galvos skausmas dėl šventinių pirkinių; vidinę rimtį drums triukšmingos televizinės pramogos. Deja, ne vienas praranda galimybę patirti tikrąjį Kalėdų grožį, vidinio pasaulio džiaugsmą ir sąžinės ramybę.

Šiomis dienomis visas pasaulis paliestas ekonominių grėsmių. Šventojo Tėvo žodžiais, tai aiškiausias ženklas, kad "siekiantieji karjeros sėkmės ir turtų, statosi pilis ant smėlio", kad pažeista ne tik akcijų, bet pirmiausia – vertybių sistema. Kaip atsispirti tuštybės mugei, kaip prasmingai keliauti Kalėdų nakties linkui? Kokia vertingiausia kalėdinė dovana sau ir šalia

esančiam? Benediktas XVI priminė, kad laikantis realybės vien daiktus, kuriuos galima pačiuojuoti, patys save apgaudinėja; žmonės turi suvokti: gyvenime svarbiau remtis ir pasitikėti ne pinigais, o Dievo Žodžiu.

Paulius – Dievo Žodžio skelbėjas

Šventasis Tėvas šiuos metus paskelbė Tautų Apaštalo šv. Pauliaus metais ir paragino skaityti Šventąjį Raštą. Tikrąjį Kalėdų prasmę patirsime atsigręžę į Dievo Žodį, kuriam slypi visa tiesa, išganymo malonė ir mūsų amžinasis gyvenimas. Reikia Žodį pažinti, Jį skelbti, liudyti ir Juo gyventi.

Apaštalas Paulius mums yra puikiausias pavyzdys kaip veikia Dievo Žodis, ką reiškia dėl jo kentėti ir kokia malonė Dievo Žodį dovanoti. Asmeniškai susitikęs su Gyvuoju Įsikūnijusio Dievo Žodžiu – Jėzumi Kristumi, jis atsivėrė esminiam pokyčiui. Prisikėlusio Velykų Avinėlio prakalbintas, Paulius ryžtingai apsisprendė skelbti Dievo Žodį, nešti jį viso pasaulio žmonėms. Apaštalas kentėjo pajuką, rimbo kirčius, bet negalėjo gyventi kitaip. Dievo Žodis visiškai pakeičia žmogų, pakviesdamas jį ištikimai eiti Kristaus keliu.

Dievo Žodis – krikščionio tapatumo laidas

Raginame per šį Adventą

Kardinolas Audrys J. Bačkis su Elko vyskupu Jerzy Mazur viešnagės Seinuose metu š.m. lapkričio 8-9 d.d. prie paminklo Kovo 11-ajai Kampuočiuose

atsigręžti į Dievo Žodį. Tegul kiekvienas namus aplanko Apreišktoji knyga.

Tegul ji tampa prasmingiausia kalėdinė dovana mūsų draugams, bičiuliams, pažįstamiems, bendradarbiams. Su Naujuoju Testamentu aplankykime mokyklų bibliotekas, vaikų ir senelių namus, vienišų žmonių, perženkime ligoninių slenksčius; gydančia Dievo Žodžio galia palytėkime kalėdinių kamerų. Iš Šventojo Rašto amžių tėkmėje perimtos vertybės, nors kartais jų net nepastebime, yra ne tik mūsų kultūros, bet ir kasdienio gyvenimo neatšiejama dalis.

Evangelijos žinia tūkstantmetei Lietuvai

Prieš tūkstantmetį Dievo Žodis palietė ir mūsų kraštą. Tuo laiku, kai kronikose pirmą kartą užrašytas Lietuvos vardas, mūsų Tėvynė pradėjo ilgą ir vingiuotą kelią į krikščioniškąją Europą. Linksmų renginių šurmulyje nepamirškime, kad to kelio pradžia – pirmojo prie Lietuvos sienų prisiartinusio misionieriaus šv. Brunono auka.

Evangelijos skleidėjas vyskupas Brunonas, leidęs į kelionę pas Gerosios Naujienos dar nepažinusius mūsų protėvius, pratęsė šv. Pauliaus misiją. Siekdami įprasmiti Lietuvos vardo sukaktį, ateinančius metus skelbiame Jubiliejiniais Evangelijos žinios tūkstantmetei Lietuvai metais. Minėkime juos švęsdami parapijų atlaides, surenkime didesnes iškilmes katedrose ir svarbiausiose šventovėse.

Suteikime tikros prasmės tūkstantmetei sukaktį rūpestingai priimdami ir uoliai skelbdami Dievo Žodį. Tegul Jis mus sustiprina ir įkvepia laikytis savo tikėjimo ir regimai jį liudyti. Tegul Dievo Žodis ir Lietuvoje išlietas kankinių kraujas įkvepia mus naujam evangelizacijos žygiui, kad Evangelijos šviesa pasiektų kiekvieną šeimą, kiekvieną tiesos bei gėrio ieškančią širdį.

Lietuvos vyskupai

P O K A L B I A I

Pamokos, kurias Lietuvai teks išmokti...

Lapkričio pabaigoje Kanadoje lankėsi Vytauto Didžiojo universiteto politikos mokslų ir diplomatinės fakulteto dekanas, eseistas, filosofas, kultūros ir politikos pokalbių laidos „Be pykčio“ vedėjas profesorius Leonidas Donskis. Padedant Lietuvos ambasadai Kanadoje, šis Lietuvoje žinomas mokslo ir kultūros veikėjas siekė ne tik supažindinti kanadiečius bei lietuvių visuomenę su permainingomis Lietuvoje, bet ir užmegzti bendradarbiavimo ryšius su Kanados universitetais, ieškoti galimybių keistis akademine patirtimi.

Svečias skaitė paskaitas apie Lietuvos istorines permainas ir tapatybės paieškas McMaster, (Hamiltonas), Toronto, McGill (Montrealis) ir Carleton (Otava) universitetuose. Nors jo kelionės tvarkaraštis buvo užpildytas paskaitomis ir susitikimais su akademikais, abu svečiai prof. L. Donskis ir jo žmona Jolanta, tinklalapio jaunimui redaktorė, atrado laiko susitikti su lietuvių išeivijos jaunimu – pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos nariais, apsilankė šeštadieninėje Maironio mokykloje, Kanados lietuvių archyve-muziejuje bei „Tėviškės žiburių“ redakcijoje. Profesorius maloniai sutiko pasidalinti mintimis apie šiuolaikinės Lietuvos visuomenės gyvenimą ir perspektyvas.

Redakcija: Kaip jūs nusakytumėte šiandieninės Lietuvos visuomenės nuotaikas ir lūkesčius?

Prof. L. Donskis: Kalbėti apie dabartinę Lietuvą nelengva, nes gyvenantiems joje dar nelengva sakyti, kad ji yra namai, kaip tai gali sakyti varkiečiai apie savo valstybes, arba bent nelabai jaukūs namai. Nors per 18 nepriklausomybės metų Lietuva yra stipriai pasikeitusi, dabartinės Lietuvos visuomenės tarsi dar ir nėra – yra tik jos projektas. Taip, Lietuva jau yra Europos sąjungos narė, dalyvauja tarptautinėje bendrijoje, bet jos visuomenė tik formuojasi. Kai kurios šio Lietuvos projekto dalys – ekonomikos, politikos sritys – yra pažengusios gero, kai į priekį, čia mes matome palyginti per neilgą laiką pasiektus neblogus ir gana įspūdingus rezultatus. Tačiau Lietuvos visuomenė, beje, kaip ir daugelio kitų Rytų ir Vidurio Europos valstybių, 20 šimtmečio pakeitusių savo paradigmas ir likimus, yra tarsi kryžkelėje. Atidžiau pažiūrėjus, ryškiai matosi visi skaudūs jos pjūviai – sovietinės sąmonės likučiai, to laikotarpio padarytos žaizdos, nesugebėjimas prisitaikyti, permainingų baimė ir dialogo tarp praeities ir ateities nebuvimas ir dėl to atsirandantys nauji konfliktai.

Visuomenėje vyksta vertybių perkainojimas, netgi sakyčiau, tokia savotiška herojų

galerijos kaita. Vakarykščiai vadinamieji visuomenės vadai ar politikos veikėjai dėl įvairių priežasčių praranda savo turėtą vardą ir įtaką visuomenei, išpajinioję į politines ar finansines aferas, ar patys pasitraukia iš veiklos dėl kitų dalykų. Buvę garsūs žurnalistai tampa užsakomais raševomis. Kyla nauji visuomenės herojai, bet, deja, dažniausiai abejotinos asmenybės. Anksčiau žmogaus moralė ir jo elgesys turėjo labai aiškius kriterijus: kas padoru, kas – ne, kas profesionalu, kas – ne, dabar skiriamoji riba nėra aiški, nes pasikeitė vertinimo matai. Jei dar prieš pora dešimtmečių tas moralumo matas buvo žmogaus elgesys ir jo nuostatos ribiniais, tarkim, Sausio 13-osios ar nepriklausomybės gynimo, jos įtvirtinimo momentais, viskas buvo aišku. Dabar veikia nauji asmenybės ar atskirų grupių vertinimo matai: pinigai, šlovė, vienadienis populiarumas bet kokia kaina, pareigos valdžioje, įtaka vienai ar kitai visuomenės grupei ar netgi vyriausybei, galimybė patekti į spaudą ar TV ekraną.

Visuomenės viduje dar ryški izoliacija tarp grupių ir tarp žmonių, daugybė atskirų salų salelių. Vakarų valstybėms tai gana sunkiai įsivaizduojama padėtis, kai ne tik valstybės viduje, bet ir toje pačioje akademinėje srityje, ne tik atskiri universitetai, bet ir jo padaliniai ar atskiros gru-

pės visiškai nebendrauja vieni su kitais, užsisklendę savo rate. Tai rodo, kad kintančios visuomenės sąlygomis žmonės patiria nesaugumo jausmą, nors ir bando organizuoti gyvenimą pagal naujus principus, bet stabdžiu tampa savotiška atviresnio gyvenimo ir permainingų baimė.

Kitas išskirtinis dabartinės Lietuvos visuomenės bruožas – jos komercializacija. Sunku patikėti, kad per tokį trumpą laiką pirkliškumas, reklamos įsiveržė į visas gyvenimo sritis – literatūrą, spaudą; televizija savo reklamos gausa ir agresyvumu lenkia Vakarus. Ir tai ne tik privačios programos, tas pats būdinga ir valstybinei mokesčių mokėtojų išlaikomai televizijai.

Apskritai, 21 šimtmečio pokyčiai Lietuvos visuomenėje primena komplikųotą pauglio elgesį. Jis gėdijasi savo vaikystės ir pikta bei kritiškai žiūri į aplinką. Kartu godžiai stebi suaugusių pasaulį ir geidžia greičiau atsидurti jame. Su visomis augimo kančiomis ateina branda, paauglio elgesys keičiasi, atsiranda socialumo, išminties ir protingumo. Taip ir visuomenė, kuri be galo įdomi sociologui ir filosofui dėl tokių kartais aiškių, kartais nenusipėjamų pokyčių, keičiasi, joje ryškėja siekimas atrasti savo vietą naujo buvimo erdvėje.

Nukelta į 5-tą psl.

Lietuvos respublikos ambasada Kanadoje ir McGill universiteto Europinių studijų centras surengė prof. Leonido Donskio paskaitą Montrealyje lapkričio 19 d. Prof. L. Donskio paskaitos tema *Šimtmečio visuomeninės ir moralinės santvarkos lakmuso popierėlis: Lietuva dvidešimtajame amžiuje*. Nuotraukoj – prof. Leonidas Donskis (stovi viduryje), Arūnas Staškevičius, Lietuvos garbės konsulas Montrealyje (trečias iš k.), Silvija Staškevičienė, Montrealio lietuvių bendruomenės pirmininkė (ketv. iš k.), Jolanta Donskienė (sėdi trečia iš k.) ir McGill universiteto Europinių studijų centro kodirektorius prof. Mark Brawley (stovi 2-oj eilėj antras iš d.) Ntr. V. Lietuvninkaitės

SAVAITĖ LIETUVOJE

Paskirtas premjeras

Prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 28 d. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS - LKD) vadovą Andrių Kubilių paskyrė premjeru. Seimas lapkričio 27 d. pritarė jo kandidatūrai. Konservatorių vadovas pateikė prezidentui kandidatų į būsimosios vyriausybės narių sąrašą, kuriame nebuvo Tautos prisikėlimo partijos (TPP) siūlomo kandidato į aplinkos ministerio postą Arūno Burško. Ne vėliau kaip per 15 dienų nuo paskyrimo premjeras pristato seimui savo sudarytą ir prezidento patvirtintą vyriausybę ir pateikia svarstyti jos programą. 15-asis ministrų kabinetas pradės dirbti seimui pritarus vyriausybės programai ir prisiekus ministeriams.

A. Kubilius, 52 m., 1979 m. baigė Vilniaus valstybinio universiteto Fizikos fakultetą ir įgijo fiziko specialybę. Vėliau studijavo universitete aspirantūroje ir iki 1990 m. dirbo šiame universitete. 1992 m. jis pirmą kartą išrenkamas į seimą, kur dirba iki šiol. Jis ėjo premjero pareigas 1999-2000 m.

Nauja vyriausybė

Gruodžio 4 d. prezidentas Valdas Adamkus patvirtino 15-osios vyriausybės sudėtį. Naują ministrų kabinetą sudaro keturios į Permainingų koaliciją susibūrusios partijos – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD), Tautos prisikėlimo partija (TP), Liberalų sąjūdis bei Liberalų ir centro sąjunga (LiCS). Daugiausia (7) ministrų portfelius ir premjero postą pagal koalicinį keturių partijų susitarimą gavo TS-LKD: Finansų, Ūkio, būsimą Energetikos, Užsienio reikalų, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir Darbo bei Žemės ūkio.

TPP teko seimo pirmininko vieta, Aplinkos ir Kultūros ministerijos, LiCS – Vidaus reikalų ir Sveikatos apsaugos ministerijos, Liberalų sąjūdžiui – Teisingumo ir Susisiekimo ministerijos. Aplinkos ministru paskirtas statybų bendrovės „Merko statyba“ vadovas Gediminas Kazlauskas, finansų – ligšiolinis Statistikos departamento direktorius Algirdas Šemeta, krašto apsaugos – parlamentarė Rasa Juknevičienė, kultūros – aktorius Remigijus Vilkaitis, socialinės apsaugos ir darbo – seimo narys Rimantas Dagys, susisiekimo – Liberalų sąjūdžio pirmininkas parlamentaras Eligijus Masiulis, sveikatos – seimo narys Algis Čaplikas, švietimo ir mokslo – parlamentaras Gintautas

Steponavičius, teisingumo – Laisvosios rinkos instituto vadovas Remigijus Šimašius, ūkio – AB „Silikatas“ valdybos pirmininkas Dainius Kreivys, vidaus reikalų – liberalcentristas Raimundas Palaitis, užsienio reikalų – karjeros diplomatas Vygaudas Ušackas, žemės ūkio – seimo narys Kazimieras Starkevičius. Dar viena ministerija – Energetikos – bus įsteigta netrukus. Jos vadovu siūlomas naujųjų technologijų specialistas, įmonės „Doclogix“ direktorius Arvydas Sekmokas.

Vyriausybės programa

Permainingų koalicijos partneriai gruodžio 3 d. baigė derinti vyriausybės programą, o premjeras ir kandidatai į ministerius pasirašė specialų pareiškimą. A. Kubilius programą pavadino „stipriu projektu“, kuriame numatytos priemonės, padėsiančios naujajai valdžiai atlaikyti ekonomikos sunkmetį ir finansų krizę. Programoje tvirtinama, kad 2008 m. valdžios sektoriaus deficitas vietoj ankstesnės vyriausybės planuoto 0.5% bendrojo vidaus produkto (BVP), žinovų vertinimu, gali siekti 2.5-3% BVP, o 2009 m. dėl nepagrįstai optimistinių ankstesnių makroekonominių numatymų vietoj planuotų 2.7% BVP deficitas gali išaugti daugiau negu iki 4% BVP. Mokesčių reformos ir taupymo būtinumas motyvuojamas tuo, kad bendras valdžios sektoriaus skolinimosi poreikis kartu su ankstesnių išpareigojimų refinansavimu, nesimant jokių priemonių, 2009 m. išaugtų daugiau negu iki 9 bln. litų.

Programoje numatyta aiškiai nustatyti sveikatos paslaugas, kurios būtų finansuojamos, arba – tik valstybės lėšomis. Taip pat ketinama įvardyti paslaugas, kurių finansavimas būtų mišrus. Ketinama skatinti privačių pirminės sveikatos priežiūros įstaigų plėtrą, sukurti paslaugų apmokėjimo modelį, skatinsiantį žmogų sveikai gyventi ir investuoti į savo sveikatą. Taip pat ketinama keisti dabartinę tvarką, kai nedirbantis ar užsienyje dirbantis žmogus, sumokėjęs minimalią įmoką į Privalomojo sveikatos draudimo fondą, iš karto gauna galimybę nemokamai naudotis visomis sveikatos priežiūros paslaugomis. Žadama sparčiau didinti valstybės įmokas už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis.

Bus peržiūrėta greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimas ir siekiama mažinti alkoholio ir tabako prieinamumą ir vartojimą.

Lietuvos etnokosmologijos muziejus

Dr. Gunaro Kakaro fantazijos kūrinys gražiose Molėtų kalvose

GEDIMINAS KURPIS

Kai mano vilniečiai draugai pasiūlė važiuoti Molėtų link apžiūrėti Etnokosmologijos muziejaus, nežinojau, ką aš ten pamatysiu. Važiavom spalio mėnesio pradžioje, kai rekonstruojamo muziejaus statybų darbai dar nebuvo pasibaigę. Pats muziejus dar buvo oficialiai uždarytas iki planuojamos atidarymo dienos lapkričio pradžioje (skaičiau, kad buvo atidarytas lapkričio 4 dieną). Pati kelionė gražią rudens dieną pro Molėtų ežeryną ir įvairiaspalvius miškų miškelių kuokštus buvo įspūdinga. Pagaliau pamatėm horizonte įdomų pastatą – lyg tai skraidančios lėkštės, nutūpusios — viena kalvos papėdėje, kita kalvos viršuje ant dviejų aukštų stulpų. Du bokšteliai, uždengti metaliniais pusrutuliais – tai teleskopų lizdai. Pastatėme aikštelėje automobilį ir traukėme pėsči pirmos lėkštės link, arba gal teisingiau – elipsoido, kuriame ateityje bus įėjimo kasa, drabužinė.

Bendras muziejaus vaizdas (kairėje įėjimas, viduryje ir dešinėje teleskopų lizdai)

“Captain Kirk, beam me up!”

Iš tikrųjų, žengdamas pro stiklines duris į stiklu apgaubtą erdvę po pirmuoju elipsoidu, pasijunti lyg įžengęs į kadaise televizijoje matyto serialo “erdvėlaivį”. Čia atradome žmogų, kuris sakė laukias priešgaisrinės apsaugos tarnautojų šiandien inspektuosiančių visą pastatą. Bet jis mielai leido mums lipti laipteliais aukštyn. Priėjus arčiau tamsių laiptelių, užsidegė lemputės, kurios nušvietė mums kelią iki kito sustojimo. Sustojime koridorių praplatėjo – turbūt čia bus vieta porai meniškų skulptūrų. Toliau einant laiptais vėl užsidegė švieselės iki kito panašaus sustojimo. Jų buvo, be rods, trys. Pagaliau priėjom administracinį pastatą, kurio pamatai – apskritimas, sienos – platėjantis konusas; jis trečiame pastato aukšte pavirsta elipse, iš kurios “išdygsta” du keturkampiai bokštai. Ant jų ilsisi antrasis “erdvėlaivis”.

Pirmame aukšte atradome jau įrengtą tualetą, kuris pagal lietuviškus standartus, užsitarnautų A+ vertinimą, ir duris į lauką. Pasidairę į neįprastą muziejaus formą iš lauko pusės, šioje muziejaus pusėje pastebėjome ežerėlį, o ant medžių gausybę inkilėlių. Grįždami atgal sutikome labai malonią poniją, kuri paaiškino, kas tie įvairiaspalviai paukšteliai, kurie greitai skraido tarp inkilėlių. Pasirodo, kad tai penkių rūšių zylės, kurios atsikrausto į inkilėlius jau rudenį. Pavasarį juose gyvena varnėnai, po jų čiurliai, tada zylės, o vėliausiai įsitaiso geniai. Ta ponija surado mums ir vedlį į aukštąjį bokštą, vieną iš jaunuolių, lau-

Etnokosmologijos muziejaus įėjimas

kiančių inspekcijos.

Su juo užsikėlėm į antrą administracinio pastato aukštą, iš kurio galėjome geriau apžiūrėti gražias muziejaus apylinkes ir nuostabių nuotraukų rinkinį, laukiantį atidarymo dienos. Vėliau užsikėlėme ir į patį viršų, 40 metrų aukštyje esantį “erdvėlaivį”. Grindys iš aliuminijaus, o sienos ir stogas (ar gal tiksliau, lubos) iš įmantariai sudėliotų trikampių stiklo plokščių. Iš šios salės galima nulipti į galin-gesniojo teleskopo lizdą – į mažesniojo teleskopo lizdą įėjimas pasiliko kažkur pakeliui į pirmąjį elipsoidą. Pasak vedlio, iš čia galima matyti septynis ežerus ir ežerėlius. Vėliau iš žemėlapi-o sužinojau ir jų vardus: Želvos (tai tas, kurį matėme vaikščiodami aplink muziejų), Ilgyno, Grauzio, Gilužio, Balčio ir Baltelio bei Ešerinį. Taip pat iš čia matosi ir Vilniaus universiteto observatorijos teleskopų pastatai.

Muziejaus gimimas ir plėtra

Kai senojo Vilniaus universiteto astronomijos observatorija negalėjo dirbti, nes ją pamaži apsupo miesto nakties žiburiai, 1969 m. buvo nuspręsta naująją observatoriją statyti Kulionių kaimo kalvose tarp Utenos ir Molėtų. Šalia observatorijos buvo norima pastatyti teleskopą ir visuomenei, kad ji galėtų pasižvalgyti po žvaigždynus. Dr. G. Kakaras ir Pūs-laidininkių fizikos instituto mokslininkas dr. Libertas Klimka, etninės kultūros entuziastai, norėjo tą idėją praplėsti toliau: jiems rūpėjo žmonių švietimas, lietuvių etninės kultūros raida, kosmoso sukaupų žinių ir atradimų sklaida, požiūriai ir diskusijos pasaulėjau-tos klausimais.

Kai 1978 m. Vilniaus astronominei observatorijai sukako 125 metai, ta proga viename Molėtų observatorijos bokšte buvo leista įsteigti muziejų. Dr. G. Kakaras pradėjo organizuoti

Želvos ežeras žiūrint nuo muziejaus

Muziejaus administracinis pastatas ir bokštai

muziejaus statybą, subūrė nedidelį mokslininkų būrelį, kaupė žinias apie kosmosą, propagavo etnokosmologiją – naują kultūros ir mokslo fenomeną. 1990 m. Mokslų Akademijos prezidiumo nutarimu įsteigiamas Etnokosmologijos muziejus, kuris vėliau buvo perduotas Kultūros ministerijai. 1997 m. muziejuje įrengtas teleskopas, Italijos dovana muziejui.

Dr. G. Kakaras čia dar nesustojo. Jis išsirūpino per 22 mln. litų iš Europos sąjungos ir per 2.5 mln. litų iš Kultūros ministerijos muziejaus rekonstrukcijai ir padidinimui iki 700 kv.m ploto. Rekonstrukcijos projekto konkursą laimėjo architektai Ričardas Krištapavičius, Andrius Gudaitis ir skulptorius Algis Kuzma. Statybos darbus atlieka UAB “Mitnija”. Nė lengva buvo surasti tinkamų statybinių, nes pastato konstrukcija komplikuota – metalas ir stiklas, apylinkėje nėra nei artimų gyvenviečių, nei didesnių restoranų. Dar matėme statybinių spalvotus namukus ant ratų, surikiuotus netoli muziejaus.

Taip gimė Etnokosmologijos muziejus – pirmasis ir vienintelis pasaulyje, įdomi idėja įdomiame pastate. Jo pagrindinis uždavinys – skleisti visuomenėje žinias apie žmogaus ir žmonijos santykį su kosminiu pasauliu, kuris atsispindi tautų gyvenimo tradicijose, apeigose, moksle, pavelde, literatūroje, mene, filosofijoje. Muziejus dirbs visą parą – kai dangus bus apsiniaukęs,

muziejaus lankytojai galės praturtinti savo žinias paskaitose, parodose, diskusijose, koncertuose, konferencijose.

Dr. Gunaras Kakaras – muziejaus pradininkas ir jo siela

Dr. G. Kakaras kilęs iš Biržų krašto, kur “labai daug dangaus mėlio”. Dar jaunystėje susidomėjo kosmosu, ir kai 1957 m. danguje pasirodė kometa, “iškaulines” iš savo fizikos mokytojo mokyklos episkopą, jį išardė ir iš gana galingo objektyvo pasidarė teleskopą. Juo jis stebėjo kometa, piešdavo ją ir piešinukus siųsdavo prof. P. Slavėnui su klausimu, kur ir kaip galėtų studijuoti astronomiją.

Šiuo metu dr. G. Kakaras yra muziejaus direktorius, kuria ateities planus ir džiaugiasi savo darbo bei pastangų vaisiais. Jau planuoja užmegzti ryšius au NASA, Europos ir Amerikos kosmoso tyrimo centrais. Muziejų atidarius, jame dirbs apie 30 darbuotojų – astronomų ir kitų sričių žinovų. Muziejus tikisi daugiau negu 25,000 lankytojų per metus.

Tarp kitko, dr. G. Kakaras su žmona Marija laisvalaikiu rengia iškylas į gamtą, važinėja po apylinkes, fotografuoja, tapo, ieško įdomių akmenų, kuriuos parsiveža į muziejaus kaimynystę. Apžiūrėjome ir mes jų rinkinį – suradome vieną akmenį su “dviem velnio pėdom”, porą mitologinių akmenų su iškalta duobute šventajam Perkūno vandeniui kaupti, iš XIV-XVIII š., rasti šiaurės-rytų Aukštaitijoje.

Paėjęjus į kitą gretimą kalnelį prie Vilniaus universiteto teleskopus, skirtus profesionalams mokslininkams, ir observatorijos buitinių pastatų. Mano bendrakeiviai, aistringi sli-

Muziejaus bokštai

dinėtojai, nuvedė ir į netoliese esantį gana statų kalną, nuo kurio galima puikiai slidinėti – net vakarais, nes būna apšviestas.

Buvau sužavėtas unikaliu muziejumi, gražiomis jo apylinkėmis, ir tikiuosi, kad per kitą apsilankymą Lietuvoje galėsiu užsukti į šį muziejų jau įrengtą ir veikiantį – o gal net palauksiu vidurnakčio, kad galėčiau “paveizėti” į žvaigždynus pro muziejaus naują galingesnę vokiškos firmos teleskopą. Muziejuje 2009 metais bus atidaryta paroda *Visata ir žmogus*, skirta Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui. (Ntrs. G. Kurpio)

Pamokos, kurias Lietuvai...

Atkelta iš 3-čio psl.

Redakcija: *Lietuvos gyvenime išeivija buvo ir yra jos labai svarbi dalis. Kaip jūs įsivaizduojate dabartinius Lietuvos ir gausėjančios išeivijos ryšius?*

Prof. L. Donskis: Iki dabartinių laikų Lietuvos išeivija buvo labai svarbus veiksnys – netekus politinio savarankiškumo, ji užtikrino valstybės tęstinumą, atliko didžiulį lobizmo darbą. Negalima pervertinti išeivijos nuopelnų, ginant Lietuvos interesus ir informuojant laisvąjį pasaulį apie jos problemas, jų pagalbos atkuriant nepriklausomą valstybę Lietuvoje.

Dabartiniais laikais padėtis kitokia. Anksčiau Lietuvą paliko žmonės dėl politinių priežasčių, ir, suprantama, jie neturėjo galimybės sugrįžti. Dabartinis emigrantas – laisvas, darbštus žmogus, norintis sukurti savo vaikams geresnį gyvenimą, ir pats norintis gyventi pilnavertį, įvairiapusį gyvenimą. Kiti išvažiuoja dėl asmeninių sumetimų, mokytis ar pažinti pasaulį. Tai laisvų žmonių judėjimas laisvoje erdvėje. Bet negalima nepripažinti, kad pusės milijono gyventojų netektis yra skausmingas tautos nukraujavimas. Lietuva netenka jaunų, dažnai išsilavinusių, politiškai angažuotų žmonių. Aš linkęs manyti, kad būtent šių žmonių nebuvimas, ypač mažesniuose miesteliuose ir kaime, nulėmė paskutinių 8 metų balsavimo rezultatus, ir taip leido į politinę Lietuvos erdvę įseiti Uspaskich Darbo partijai, Pakso grupotei. Kitas klausimas – kas užpildys jų vietas? Kaip rodo stebėjimai, tai nebus nei kiniečiai, nei Šiaurės Afrikos ar buvusios Jugoslavijos gyventojai. Greičiausiai, išvažiavusių vietą užims atvykėliai iš kaimyninių valstybių – Baltarusijos, Ukrainos, Rusijos, na, ir gali būti kaukaziečiai, kuriems Lietuva visada buvo patraukli valstybė. Ar Lietuva pasiruošusi juos priimti kaip dera? Pasirūpinti kalbos mokymu, mokyklomis, sveikatos apsauga ir apskritai integravimu į visuomenę? Nesunku nujauti, kad tuomet visuomenėje atsiras papildomi įtam-

pos šaltiniai. Kaip rodo kitų valstybių patirtis, Lietuva turi būti labai brandi, intelektualiai stipri, kad pajėgtų susidoroti su šitomis užduotimis; visuomenei dar teks mokytis atvirumo ir pakantumo.

Antra vertus, nereikia dramatizuoti šios padėties. Neseniai teko lankytis Armėnijoje, kur su Valerijaus Briusovo lingvistikos institutu užmezgėme bendradarbiavimo ryšius. Armėnija per šį laiką neteko dvigubai daugiau nei mes – 1 mln. žmonių. Tą valstybę, dar lig šiol skausmingai menanti 1915 metais prarastus savo žmones, kažkaip susitaiko ir su dabartine emigracija. Šita netektis mums, kaip ir Armėnijai, gali būti sumažinta, stiprinant ryšius tarp Lietuvos visuomenės ir išvykėlių. Labai pamokantis Airijos pavyzdys, kur didesnė dalis jos žmonių gyvena užsienyje. Bet Airija sugebėjo pakilti iš ekonominio atsilikimo, tapti patrauklia valstybe ne tik lietuviams, bet ir anglams, čia ieškantiems darbo. Svarbu neatstumti nė vieno žmogaus, kur jis begyventų. Esu sutikęs Anglijoje, Airijoje esančius lietuvių, daugelis iš jų puikūs, protingi, atsidavę savo kraštui žmonės. Jie gali būti naudinga informacija, mokslo ir kultūros ryšiais ir patirtimi. Daugelis iš jų nori išlaikyti tautinį tapatumą, perduoti kultūrą savo vaikams. Tuo reikia pasinaudoti. Jeigu ateities Lietuva bus patrauklesnė savo visuomeniniu gyvenimu, atviresnė naujovėms, išvažiavusieji, jeigu ir negrįš visam laikui, bus tarsi jungtis su pasaulio mokslu, kūryba, kitokia veikla.

Redakcija: *Lietuvos demokratija patiria visokių netikėtumų ir išbandymų. Jais tapo ir paskutiniai rinkimai į Lietuvos seimą. Kaip jūs vertinate rinkimų rezultatus, ar naujasis seimas bus pajėgus telkti visuomenę ateities darbams?*

Prof. L. Donskis: Turiu prisipažinti, kad rinkimų rezultatai geresni nei tikėjau. Žinojau, kad atėjo laimėjimo laikas konservatoriams. Bet maniau, kad jie tikriausiai laimės mažumą vietų, kad, norėdami užtikrinti vyriausybės

darbą ir valstybingumo tęstinumą, bus priversti bendradarbiauti su tomis nežinia kokia filosofija besidangstančiomis partijomis. Labai džiaugiuosi, kad taip neatsitiko. Tai, kad Lietuvos rinkėjai parodė naujus pasitikėjimo ženklus Tėvynės sąjungai – konservatoriams, iš dalies ir dviem liberalų partijoms, netgi gerokai susikompromitavusiems liberalcentristams, mane tikrai nuteikė teigiamai. Rinkėjai atsisakė patikėti mano jau minėtos Darbo, “Tiesos ir teisingumo“, valstiečių liaudininkų partijų atstovų populistiniais pažadais. Tai rodo, kad visuomenė jau atsirenka ne pagal kalbas, o pagal programas ir darbus. Netgi Valinsko “Tautos prisikėlimo” partija – neįprastas ir gal kiek juokingas naujadaras politikoje, leidžia būti optimistu. Šie pramogų pasaulio atstovai seime turi galimybės išmokti politinės partijos elgesio taisyklių iš šalia esančių jau brandžių patyrusių politikų ir pateisinti rinkėjų pasitikėjimą.

Šie rinkimai ir dabartinės visuomenės nuotaikos rodo, kad Lietuvos žmonės ilgisi aiškių vertybių – tam tikros švartos dvasinėje plotmėje, tiesos ir moralumo, mažiau melavimo ir tuščiažodžiavimo, manipuliacijų baime. Jie ilgisi stipraus autoriteto – žmogaus ar žmonių grupės – ne kažkieno pastatyto, bet iškilusio iš žmonių tarpo, nespekuliuojančio nei istorija nei pasitikėjimu, turinčio aiškų visuomenės augimo idealą. Tokį visuomenės egzaminą išlaikė žinomi politikai Vyt. Landsbergis ir dabartinis Lietuvos prezidentas V. Adamkus, bet jų reikia daugiau, daug daugiau. Labai džiaugiuosi, kad į viešą visuomenės veiklos lauką išeina vis daugiau akademinės srities, atrodo, buvusių kabinetinių veikėjų, mokslo kūrėjų, rašytojų. Jie tampa žurnalistais, interneto portalų kūrėjais, redaktorais švietėjais, padedančiais auginti pilietiškumo dvasią. Manau, kad jiems padedant Lietuvos visuomenėje tvirtės pilietiškumo ir atsakomybės bruožai, ji taps atsakingų ir orių žmonių bendrija.

Ačiū už pokalbį.

KANADOS ĮVYKIAI

Dvi krizės

Kanados gyventojams gresia ne tik ekonominis sunkmetis, bet ir galimas vyriausybės keitimasis. Konservatorių mažumos vyriausybės programa nepatiko opozicijai. Jie pasipriešino ketinimams nubraukti federacinę paramą politinėms partijoms, bent porai metų uždrausti streikus ir neskubėti gelbėti automobilių gamintojų, miško pramonės įmonių. Trys opozicinės partijos vieningai ruošėsi pareikšti nepasitikėjimą mažumos vyriausybe. Pasitikėjimo netekęs jos vadovas turi kreiptis į gen. gubernatore, kuri paleistų senąją ir suteiktų įgaliojimus naujai vyriausybei. Konservatoriai, patyrę vieną pasipriešinimą, atsimą savo ketinimus. Ministeris pirmininkas S. Harper dar gali atidėti parlamento sesiją iki sausio 27 d. ir bandyti derėtis su opozicija. Gruodžio 4 d. ministeris pirmininkas po pasitarimų su gen. gubernatore Michael Jean gavo jos sutikimą sustabdyti parlamento veiklą iki sausio 26 d., kada bus paskelbtas 2009 metų biudžetas. Opozicijos vadovas S. Dion į šį nutarimą pikta reagojo.

Kol vyksta ginčas dėl valdžios, labiau ryškėja ekonominio smukimo požymiai, didėja nedarbas. *Magna* naikina dvi autodalių gamyklas Auroroje ir Newmarket, mažina darbininkų skaičių N. Scotia įmonėje. Didžiausia pasaulyje plieno bendrovė Hamiltone atleidžia 9,000 darbininkų. Atleidimo lapeliai pirmiausia bus įteikti administracijos tarnautojams, pardavimo ir kitų, negamybinių grandžių darbuotojams. Kitiems siūloma dvi savaites nemokamų kalėdinių atostogų. Užsidaro geležies rūdos kasykla Labradore, darbuotojų skaičių mažina daugelis įmonių.

Du kanadiečiai žuvo, 2 sužeisti per teroristų išpuolius Mumbajuje (Indija). Kitiems 17 pavyko išlikti. Iš viso žuvo beveik 200 žmonių, tarp jų – 28 užsieniečiai, beveik 400 sužeistų. Nežinomi gerai ginkluoti teroristai puolė daugiamilijoniniame mieste du prabangius viešbučius, geležinkelio stotį, žydų religinį centrą, dvi ligoines. Kovose žuvo beveik visi užpuolėjai, vienas paimtas į nelaisvę gyvas. Kovoje su teroristais žuvo Mumbajaus antiteroristinio skyriaus vadas. Pagal suimtojo teroristo parodymus grupė buvo rengiama Pakistane, į Mumbajų atplaukė, užgrobė indų

laivą. Indijos žvalgyba mano, kad teroristai turėjo pagalbininkų mieste. Pakistanas atmeta visus kaltinimus nusi kaltėlių globa. Dar du kanadiečiai žuvo, bandydami pakilti Tailandą, kur vyksta neramumai ir oro uostą buvo užgrobė antivyriausybinių protesto dalyviai.

Ted Rogers, 75, didžiausios bevielio ir kabelinio bei telefonų verslovės savininkas, vienas iš sėkmingiausių Kanados verslininkų, mirė nuo širdies ligos savo namuose. Nuo pirmosios išgytos radijo stoties FM Ted Rogers išaugino įtakingą bevielio ir kabelinio ryšio, spaudos verslovę, kurios paslaugomis naudojasi milijonai kanadiečių. Ted Rogers nebijojo verslo rizikos, mėgo naujoves. Be informacinių technologijų, domėjosi sportu. Jis įsigijo *Blue Jays* komandą, dar vėliau garsųjį *SkyDome*, kuris buvo pavadintas *Rogers* centru. 1991 m. T. Rogers buvo suteiktas garbės kanadiečio vardas. Šiuo metu Rogers bendrovės direktorių taryba svarsto, kas taps verslovės prezidentu. Vienas iš kandidatų Ted Rogers sūnus Edvardas, juo gali tapti ir Nadir Mochamed, Rogers nešiojamųjų telefonų skyriaus vadovas. Šeima – žmona, sūnus ir trys dukros – turi didžiąją dalį verslovės akcijų.

Pasaulinė “Nepirkime nieko nereikalingo” diena buvo minima paskutinį lapkričio penktadienį, Europoje šeštadienį. Šį vakarą pradėjo Vankuverio žurnalo karikatūrų dailininkas Ted Dave ir netikėtai sulaukė gausaus pritarimo. Dabar ši diena minima jau 17-uosius metus, jai skirti renginiai vyksta 65 valstybėse. Studentai, gamtos augininkai, kiti vajuos organizatoriai ragina gyventi saikingai, saugant natūralius gamtos išteklius ir aplinką, atsisakant nebūtinų dalykų.

Nuo ateinančių metų birželio Toronto gyventojai raginami eiti į parduotuves su savo maišeliais. Bus draudžiama visoms, ne tik maisto, prekybos įstaigoms naudoti prekės plastmasinius maišelius arba pirkėjai turės patys mokėti 5 centus už kiekvieną maišelį. Per metus mieste sunaudojama 460 mln. maišelių prekėms sudėti. Jie, patekę į šiukšlinaves, nesuyra ilgą laiką, teršdami aplinką. Plastmasinių naudotų maišelių perdirbimui reikia mažiausiai 10 mln. dol. Toronto savivaldybė pasiryžusi iki 2012 metų sumažinti 70% neperdirbamų šiukšlių kieki. **SK**

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

*Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 46 metus
 Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.17 mln. dol.,
 pagalbai Lietuvoje 0.60 mln. dol. bei studentų stipendijoms
 Kanadoje ir Lietuvoje 0.38 mln. dol.*

**Remkime Kanados lietuvių fondą
 ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

**Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
 Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
 Išrašome pakviltavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.**

Bilietai į Lietuvą
spalio 1, 2008 – balandžio 30, 2009
\$675 +
oro uosto mokesčiai apie \$300
 Finnair avialinijos,
 Toronto – Vilnius per Helsinkį
**Taip pat bilietai kitomis oro
 linijomis ir į kitas šalis**
Skambinkite Gabrielei
 Pabrėžaitėi-Flores

O.b Orav Travel Inc.
5700 Yonge Street at Finch
 Toronto, Ontario M2M 4K2
416-221-3113
Toll free 1-800 361-9487
 Fax 416-221-4885
gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

MŪSŲ TĖVYNĖJE

LĖŠOS REMONTAMS

Devyniolikai mokyklų ir ligoninių atnaujinti bei jų energetiniams ūkiams modernizuoti iš 2007-2013 m. Europos sąjungos struktūrinių paramos lėšų skirta 38.8 mln. litų, dar 6.8 mln. litų skirs Lietuvos valstybė. Kaip pranešė Ūkio ministerija, šia parama siekiama padidinti energijos vartojimo efektyvumą visuomeninės paskirties pastatuose: mokyklose, ligoninėse, vaikų darželiuose, globos namuose. Lėšos bus panaudotos pastatams šiltinti, langams keisti, energetinėms sistemoms modernizuoti ir kitoms energijos taupymo priemonėms diegti. Įgyvendinus projektą, pastatuose ne tik padidės energijos vartojimo efektyvumas, bet ir pagerės patalpų mikroklimatas, pailgės pastatų gyvavimo trukmė. Be to, ne taip sparčiai didės išlaidos šildymui iš valstybės ir savivaldybių biudžetų. Finansavimas skirtas 6 gydymo įstaigoms: Kauno medicinos universiteto klinikų skyriaus Onkologijos ligoninės pastatų remontui, Panevėžio apskrities ligoninei, Garliavos ligoninei, Šilalės rajono ligoninei, Rokiškio rajono ligoninei ir Rokiškio psichiatrijos ligoninei. Daugiau nei 800,000 litų skirta Adakavo pensionato gyvenamųjų pastatų šiluminiam izoliavimui ir modernizavimui. Paramą taip pat gaus dvylika mokyimo ir ugdymo įstaigų: Zarasų žemės ūkio mokykla, Biržų politechnikos mokykla, Vilniaus Žemynos gimnazija, Klaipėdos 2-oji specialioji mokykla, Anykščių technologijos mokykla, Vilniaus lopšelis-darželis „Pasaka“, Mažeikių specialioji mokykla, Kauno 1-oji specialioji mokykla, dvi Panevėžio rajono vidurinės ir pagrindinės mokykla – Velžio, Pajstrio ir Ėriškių.

MIRŠTA ŽUVYS

Vilniaus universiteto (VU) Ekologijos instituto Ekologinės fiziologijos ir toksikologijos sektoriaus pareigūnai, atlikę tyrimus su nugaišusiomis ir sveikomis žuvimis iš Mūšos bei Lėvens upių, teigė, kad ešerių užsikrėtimo priežastis – bakterinė. Spalio pabaigoje Latvijos žiniasklaida paskelbė, jog į Latviją iš Lietuvos Mūšos upė atnešė maždaug 22,000 nugaišusių žuvų. Lapkričio pradžioje kritusių žuvų pastebėta ir Nevėžyje. Paimtuose vandens mėginiuose Aplinkos apsaugos specialistai taršos pėdsakų nenustatė, o veterinarai, atlikę sugautų gyvų žuvų tyrimus, ligų ar bakterinių susirgimų žymių nerado, todėl tyrimai buvo tęsiami.

DAUGIAU BANKROTŲ

Lyginant šių metų pirmųjų trijų ketvirčių duomenis su praeitų metų atitinkamu laikotarpiu bankroto procesų skaičius išaugo 51.6%. Per 2008 m. sausio – rugsėjo mėn. bankrotas paskelbtas 649 įmonėms. Šis skaičius jau viršijo pernykštį visų metų rodiklį. Ūkio ministerijos parengtoje apžvalgoje nurodoma, kad 2008 m. daugiausia bankrotavo prekybos (31.1%) ir apdirbamosios gamybos įmonės (26.2%). Skelbiama, kad prekybos sektoriuje didmeninių ir mažmeninių įmonių bankrotuoja beveik po lygiai. Apdirbamosios gamybos sektoriuje dažniausiai bankrotavo maisto produktų gamybos, medienos gamybos bei tekstilės gaminių gamybos ir drabužių siuvimo įmonės. Bankroto skaičius beveik nepakilo žemės ūkio, medžioklės ir miškininkystės įmonėse. Beveik dvigubai daugiau bankrotų paskelbta nekilnojamojo turto ir nuomos įmonėse. Žymiai daugiau bankrotų skelbiama viešbučių ir restoranų sektoriuje (83.3%). 2008 m. pirmųjų trečdalių duomenimis dažniausiai (66.7%) bankrotavo įvairia paslaugų veikla užsiimančios įmonės. Daugiausia bankrotų paskelbta didžiosiose šalies apskrityse. Bankrotuojančių įmonių padvigubėjo Utenos ir Šiaulių apskrityse. Pastarosios statybų sektoriuje bankrotų pagausėjo net 6 kartus. Išskirtina tai, kad tik Tauragės apskrityje bankrotų skaičius sumažėjo 17.6%. Ūkio ministerijos duomenimis, bankroto procesai Lietuvoje dažniausiai tęsiasi dvejus (41.3%) arba trejus metus (26.4%). Pastebima, kad vasaros mėnesiais bankrotuojančių įmonių būna mažiau, rašo DELFI.

BORISOVAS LIKS

Lapkričio 24 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas antrą kartą priėmė sprendimą, kuriuo buvusiam pašalintojo prezidento Rolando Pakso rėmėjui Jurijui Borisovui leista likti gyventi Lietuvoje. Teismas taip pat įpareigojo Migracijos departamentą panaikinti sprendimą išsiųsti jį ir išduoti jam leidimą gyventi Lietuvoje. Tokį patį sprendimą teismas priėmė ir pernai. Sprendimą apskundus, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas šiemet pareiškė, kad bylą reikia nagrinėti iš naujo, nes klausimas buvo neteisingai aiškintas ir neišsamiai išnagrinėti bylos duomenys, netirti bylai reikšmingi įrodymai ir išvados nemotyvuotos. Dar nežinoma, ar departamentas skųs sprendimą LVAT. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIULOSE

Turiningas simpoziumas Čikagoje

14-tasis Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas vyko lapkričio 26-30 d.d. Lemonte, IL, Pasaulio lietuvių centre. Tai buvo plačios apimties, įvairių temų ir potemių pranešimų konferencija, surengta didelio būrio Čikagos ir Lietuvos akademikų ir veikėjų pastangomis.

JAV-LB krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, dr. Stasys Bačkaitis, dr. Vytautas Narutis, Algis Kazlauskas, Marija Remienė ir Leonas Narbutis Čikagoje, kartu su darbo grupe Lietuvoje, kuriai pirmininkavo dr. Dainius Numgaudis, pasirūpino daugiau kaip 150 pranešėjų sukvietimu ir suderinimu.

Taip pat buvo pranešimų apie pažangą aukštojo mokslo srityje. Daugeliui įdomūs buvo pasisakymai apie studentų stažuotes Lietuvoje. Daug kam, gaila, negalėjus pasirinkti daugiau negu vienos sesijos pranešimus iš karto, nuolat rūpinantis dar ir lietuvių kalba ir literatūra, istorija, tautinės tapatybės bei pilietybės klausimais.

Atvykusiems trečiadienį (lapkričio 26) paskaitininkams buvo suorganizuotos išvykos į įvairias mokslines institucijas; simpoziumo atidarymas jiems surengtas trečiadienio vakare. Dauguma dalyvių, apsistojusių Marriott viešbutyje, netoli Lemonto, autobu-

šeštadienio vakare Marriott viešbučio patalpose buvo surengtas pokylis, kurio programos vedėjai buvo Audrė Budrytė ir Kęstutis Nakas. Jie humoristiškai išvardino „temas“, kurios buvo atvestos simpoziumo rengėjų. Dalia Lukienė, JAV LB kultūros komisijos pirmininkė įteikė kultūros premijas, įsteigtas 1981 m. Jos skirtos skulptoriui Petriui Aleksai, menotyrininkui dr. Stasiui Goštautui, a.a. kinematografui Pauliui Jasiukoniui, tautinių šokių mokytojui-kūrėjai Danguolei Razutytei-Varnienei. D. Lukienė aptarė jų pasiekimus bei biografinius duomenis, kurie kartu su nuotraukomis buvo rodomi

XIV MK simpoziumo dalyviams buvo suorganizuotos ekskursijos į Čikagos muziejus ir kt. Nuotraukoje – Marquette parke prie Dariaus ir Girėno paminklo Ntr. R. Jonaitienės

Lietuvos darbo grupėje dalyvavo akad. Zenonas Rokas Rudzikas, dr. Albertas Žalys, dr. Giedrius Viliūnas, akad. Eugenijus Butkus, Vida Bagdonavičienė, Aušra Gribauskienė.

Klausytojai, kurių buvo iš viso apie 300, kasdien galėjo rinktis iš 2 valandų trukmės teminių sesijų (daugiausia buvo keturios per dieną), kuriose buvo skaitoma nuo 2 iki 7 pranešimų. Lituanistinis švietimas buvo išsamiai gvildinama tema – per šešias sesijas nagrinėta metodika, technologijos pritaikymas lit. mokykloms, iššūkiai ir galimybės išieivijos lituanistiniam švietimui. Jūra, gamta ir aplinkosauga, ekologija, kiti gamtos mokslai užėmė penkias sesijas. Taip pat vyko sesijos apie informatiką, žemės ūkį, energetiką, architektūrą, finansų strategiją, visuomenės sveikatingumą. Daug klausytojų pritraukė psichologijos sesijos, kuriose aptariami emigrantų patiriami sunkumai apsigyvenus svetur, kalbos išmokimo ir kitos problemos. Svarbi buvo išieivijos archyvų ir paveldo išsaugojimo sritis.

sais buvo vežami sesijoms į Pasaulio lietuvių centrą. Ketvirtadienį JAV-se švenčiant Padėkos dieną, vakare PLC po Juozo Penčylos šaržų ir Jono Dovydeno nuotraukų parodų atidarymo Meno muziejuje buvo suruošta kalakuto vakarienė.

Kultūrinė programa penktadienį buvo PLC rodomi lietuviški filmai. Jų buvo net septyni: *Kai aš buvau partizanas*, *Vasara baigiasi rudenį*, *Red Terror on the Amber Coast*, *Muckraker! Upton Sinclair's Lithuanian Jungle* (treileris), *Žymiausi pasaulio lietuviai* (ištraukos) ir šiemet pagarsėjęs *Nereikalingi žmonės*. Kai kurie svečiai vyko į Čiurlionio styginių kvarteto ir Andriaus Mamontovo koncertą Čikagos Park Place koncertų salėje miesto centre, kur per 1000, daugiausia jaunų lietuvių, pasidžiaugė Mamontovo senomis, o ir naujomis dainomis, išleistomis Lietuvos vardo 1000-mečiui skirtose garsaploktėje *Geltona, žalia, raudona*. Šis koncertas buvo pirmasis išieivijoje renginys, skirtas ateinančiais metais švenčiamam 1000-mečiui.

scenoje, ekranuose. Mokslo ir kūrybos simpoziumo specialūs pažymėjimai buvo įteikti MKS steigėjams bei veikėjams prof. Algirdui Avižieniui, a.a. architektui Albertui Kereliui, inž. Broniui Nainiui, dr. Dainiui Numgaudžiui, akad. Zenonui Rokui Rudzikui bei dr. Albertui Žaliui. Užbaigimo žodį tarė švietimo ministeris dr. Algirdas Monkevičius ir Bronius Nainys, o pabaigoje su visais atsisveikino JAV LB pirmininkas Vytautas Maciūnas. Šokiams grojo orkestras „Kaukas“. Sekmadienį dar vyko sesija represijų pasekmių ir sugrįžimo į tėvynę temomis bei uždaroji sesija, kurių iš toliau atvykusiems nebeliko laiko lankyti.

Iš Kanados pranešimus skaitė dr. Rimas Slavickas ir dr. Valdas Samonis. Sesijose dalyvavo KLB krašto valdybos švietimo komisijos pirm. Vytautas Bireta, Kultūros kom. pirm. Rūta Kličienė, išdininkas ir KL muziejaus-archyvo vedėjas dr. Arūnas Pabedinskas ir *Tėviškės žiburių* redaktorė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. **RSJ**

St.Catharines,ON

A.a. JONAS BUŠAUS-KAS, sunkiai kentėjęs, mirė lapkričio 17 d., tik prieš šešias dienas suėjęs 58-nių metų amžiaus. Giliame liūdesyje paliko motiną Joaną, seseris – Lionę, Reginą, brolių Antaną ir kitus artimuosius. Reikšdama užuojautą visai šeimai, jo netekties liūdi ir visa mūsų bendruomenė. Rožinio malda ir laidotuvių šv. Mišios vyko lapkričio 18 d. George Dart laidotuvių namų koplytėlėje. Šv. Mišias aukojo kun. Audrius Šarka, OFM, asistuojant diakonui Bernardui Belickui, OFM. Sudeginėti palaikai bus laidojami vėliau, privačiai. Visi laidotuvių dalyviai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais laidotuvių namų saliuokėje. Il-sėkis ramybėje, mielas Jonai, per anksti užbaigęs šią žemišką kelionę.

MŪSŲ MAŽA BENDRUOMENĖ ir vėl sumažėjo dviem nariais – Algimantas Zubrickas, sveikatai keičiantis, persikėlė gyventi arčiau šeimos ir apsigyveno Poilsio namuose Whitby, ON. Sofija Sendžikienė po a.a. vyro Juozo mirties grįžo gyventi atgal į Lietuvą. Abiem linkime sėkmės ir Dievo globos.

ADVENTO REKOLECIJAS ves Ročesterio klebonas kun. Gintaras Jonikas gruodžio 21, sekmadienį, 1 v. p.p. Angelų Karalienės šventovėje, 75 Rolls Ave. Išpažintys bus klausomos prieš šv. Mišias. Visi kviečiami dalyvauti. SZ

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi TŽ leidėjai

Šiaulių universiteto profesorė dr. Regina Kvašytė (dešinėje), susitikusi Toronte su Irena Ross, anksčiau vedusia seminarą Šiaulių universitete, ir su Kanados rašytoju Antanu Šileika, kuris dr. Kvašytės Šiaulių un-te įkurtam Kanados skyriui padovanojo po egzempliorių jo paties parašytų knygų

Lietuvių atminimo lenta Reb-dorfe, Vokietijoje

1949-ųjų metų kovo 4 d. Reb-dorfe esančioje katalikų šventovėje buvo įmūryta marmurinė lenta. Tą dieną buvo specialiai parinkta, nes tai yra lietuvių tautos globėjo šv. Kazimiero diena. 2009-ais metais šiai lentai sukaks lygiai 60 metų. Mes norime paminėti šią sukaktį. Kaip žinoma, prezidentas Valdas Adamkus ir jo žmona Alma viešėjo Eichstätt 2008-ųjų metų liepos mėnesį. Spaudoje buvo plačiai rašoma apie šitą kelionę į jų jaunystę.

Dr. Romualdas Kriaučiūnas parašė labai gražų padėkos laišką Eichstätto burmistrui. Romualdas, jo mama ir sesutė buvo tarp paskutiniųjų, kurie paliko lagerį Reb-dorfe.

Laukiame, kad vienas kitas taip pat nors trumpai aprašytų savo atsiminimus. Mielai versiu į vokiečių kalbą ir įteiksiu burmistrui šios dienos proga.

Ryšių adresas: Alfred Bammesberger, Katholische Universität, D 85072 Eichstätt; elektroninis paštas: Alfred.Bammesberger@kueichstaett.de. Inf.

Edmonton, AB

Dr. VINCAS KADIS, nuolatinis našlaičių kaimo Lietuvoje Vaiko tėviškės namai rėmėjas, atsiuntė auką \$500.

Nuoširdžiai dėkoja – KLKM dr-jos centro valdyba

Kelowna, BC

A.a. ANTANAS KVIE-TINSKAS mirė 2008 m. lapkričio 16 d. Gimęs 1925 m. Kalvarijoje, Lietuvoje. Liko žmona Elli, sūnus Peter (su žmona Karen), dukra Valerie (ir vyras Rod McDonald), sesuo Janina Skarnienė, brolis Kazys Kvietinskas, giminės Lietuvoje, draugai Kelowna ir Vankuverio apylinkėse. Gyveno White Rock prieš išeidamas į pensiją Kelowna vieto-vėje. Buvo uolus TŽ skaitytojas. Palaidotas Kelowna Memorial Park kapinėse po gedulinių Mišių St. Pius X katalikų šventovėje.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. Pranas Naris, 81 m. amžiaus, inžinierius, visuomenės veikėjas, spaudos darbuotojas, ištiktas širdies smūgio, staiga mirė spalio 19 d. Čikagoje. Velionis gimė 1927 m. Kybartuose. Mokėsi Klaipėdos ir Vilniaus gimnazijose. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir 1946 m. Eichstaette baigė gimnaziją. Čia jis kartu mokėsi su būsimuoju prezidentu Valdu Adamkumi (Adamkavičiumi) ir jo būsima žmona Alma Nutautaite. Prezidentas Valdas Adamkus, sužinojęs apie klasės draugo mirtį, velionės žmonai Gintrai ir šeimai atsiuntė užuojautą. P. Naris (Narinauskas) studijas pradėjo “Technische Hochschule” Karlsruhe mieste. Čia jis susipažino su muzikos studente Gintra Babickaite ir sukūrė šeimą. Pranas, studijų Vokietijoje nebaigęs, su šeima išvyko į JAV-bes. Čia teko jam rūpintis šeimos pragyvenimu, bet neužmiršo ir studijų. Jis 1958 m. baigė “Illinois Institute of Technology” ir tapo statybos inžinieriumi. Darbavosi keliose bendrovėse. Specializavosi didžiųjų užtvankų ir tiltų statybose. Metams buvo išsiųstas į Pakistaną. Inž. P. Naris veikė Lietuvių bendruomenėje, Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungoje. Daugelį metų straipsniais bendradarbiavo žurnaluose *Technikos žodis* ir *Pasaulio lietuvis*. Priklausė Čikagos lietuvių operos chorui, taipgi ir Pal. Jurgio Matulaičio misijos chorui Lemonte. Pranas ir Gintra užaugino ir išmoks-lino dvi dukras bei du sūnus, susilaukė vaikėčių. Atsisveikinimas vyko Petkaus laidotuvių namuose Lemonte. Mal-das sukalbėjo kun. Antanas Saulaitis, SJ; Lietuvių ope-ros choras pagiedojo *Requiem* ir *Tėve mūsų*. Atsisveikini-mo žodžius tarė Lietuvių operos valdybos pirm. Vy-tautas Radžius, Misijos choro vadovas Romanas Stropus, jaunystės draugas Leonas Maskaliūnas, Bronius Nainys ir Aleksas Lauraitis. Po iškil-mingų gedulinių Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijos šven-tovėje velionis palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

Šv. Antano lietuvių pa-rapijos Detroite kasmetinis rudens renginys įvyko spalio 26 d. Mišias aukojo klebonas kun. Alfonsas Babonas. Po pa-maldų parapijiečiai ir svečiai iš Windsor, ON, Dievo Ap-vaizdos parapijos, South-field, MI, vietovės susirinko į gražiai papuoštą parapijos salę, kur visų laukė šeimini-kės P. Televičienės ir jos tal-kininkų pagaminti gardūs patiekalai, pyragai, gėrimai. Po vaišių vyko gausi laimikiais loterija. Nuotaika buvo jauki

ir šventės dalyviai maloniai praleido popietę ir parėmė Šv. Antano parapiją. Kleb. kun. A. Babonas padėkojo visiems už gausų atsilanky-mą, talką ir paramą parapi-jai. Renginį organizavo kle-bonas talkinant parapijie-čiams.

Australija

A.a. Ona Baubonaitė-Zamoiskienė, 87 m. amžiaus, mirė spalio 20 d. Adelaidėje. Velionė gimė 1921 m. vasa-rio 20 d. Vankiškių kaime, Dzūkijoje, ūkininkų šeimoje. Baigusi pradžios mokyklą, įstojo į Alytaus gimnaziją ir ją baigė 1938 m. Studijas pradėjo Klaipėdos Pedago-giniame institute, pedagogi-kos mokslus baigė Vilniuje. Ona Baubonaitė mokytoja-vo keliose mokyklose, o 1943 m. išteklėjo už Česlovo Za-moiskio. 1944 m. jaunoji šei-ma susilaukė sūnaus Augio Algimanto. Tais pačiais me-tais Zamoiskiai pasitraukė į Vo-kietiją, o 1949 m. išvyko į Aust-raliją ir apsigyveno Adelai-dėje. Abu Zamoiskiai įsi-jungė į judrią Adelaidės lie-tuvių bendruomenę. Česlo-vas dalyvavo LB apylinkės ir lietuvių organizacijų veiklo-je, Ona darbavosi lietuvių savaitgalio mokykloje, vėliau lituanistiniuose kursuose. Po kiek laiko, baigusi Pietų Australijos pedagogikos kur-sus, darbavosi ir Australijos mokyklose. 1988 m. vasario mėn. šeimą ištiko skaudi ne-laimė – mirė Česlovas. Su-laukusi vyresnio amžiaus bu-vo globojama sūnaus Augio. Velionė palaidota spalio 30 d. iš Šv. Kazimiero koplyčios Centenial Park kapinėse. Ge-dulines Mišias atnašavo kun. Juozas Petraitis. Atsisveiki-nimo su velione žodžius tarė Adelaidės LB apylinkės val-dybos vardu Elena Varnienė ir Viktoras Baltutis.

Vėlinių Mišias už miru-sius lietuvius Sydney mieste, St. Joachim šventovėje atna-šavo kun. Jonas Stankevi-čius. Pamaldose organizuo-tai dalyvavo lietuviai skautai ir jų vadovai. Po pamaldų vi-si maldininkai vyko į Rock-wood kapinių lietuvių sek-ciją. Kapinėse auga dideli eukaliptai, kurių lapai rude-nį apdengia kapavietes. Skautai, atsinešę didelius maišus, į juos supylė sugrėb-tus lapus. Jie taipgi sutvarkė antkapius, kurių niekas ne-prižiūri. Po kun. J. Stankevi-čiaus sukalbėtų maldų Da-nutė Ankienė perskaitė šiais metais Sydney mieste miru-sių lietuvių pavardes. Tai Bronius Genys, Alfonsas Mikalauskas, Vytautas Ste-lemėkas, Eliza Veteikienė, Veronika Simanavičienė, Bronius Dambrauskas, Adol-fas Juodgalvis, Petras Ma-žeika ir Daiva Labatytė-Bieri. JA

Birštono “Karališkoji rezidencija”

Apie Birštono “Karališkąją rezidenciją” teko daug girdėti, todėl vieną ūkanotą rudenėlio dieną nusprendėme savo akimis ją pamatyti. Važiuojant keliu nuo Prienų Vilniaus link, neprivažiavus senojo Birštono sankryžos, kelio ženklų rodyklė kviečia sukti į dešinę – į Pakalnės gatvėje esančią “Karališkąją rezidenciją”. Iki rezidencijos nutiestas patogus kelias su gatvės apšvietimo stulpais. Štai mes ir pasiekėme kelionės tikslą. Viduryje snaudžiančio šimtametio pušyno tviska dailūs penkiaaukščiai rūmai. Kvepia mišku, ciksi zylutės, dvelkia lietuviško kaimo ramybe. Sveiki atvykę į “Karališkąją rezidenciją”! Prieangyje mus pasitinka besišypsančios ir paslaugios rezidencijos darbuotojos. Direktorė Regina Rauličkienė pasiūlo nuodugniau susipažinti su modernaus komplekso gyvenimo stiliumi, o vedle tampa administratorė Jurgita Baltrušaitienė.

Administratorė Jurgita Baltrušaitienė kulinarinio paveldo muziejaus etnografinėje salėje

Apžvalginę ekskursiją pradėdame nuo erdvaus ir prabangiai įrengto koridoriaus. Čia veikia baras, kuriame galima išgerti puodelį kavos, atsigavinti bokału alaus bei paskanauti rezidencijos kulinarių paruoštų gardumynų. Registratūros darbuotojai visada pasirengę padėti: suteikti informaciją apie planuojamus renginius, teikiamas paslaugas, paaiškinti, ką verta pamatyti Birštono apylinkėse, reikalui esant užsakyti rezidencijos transportą.

Toliau seka “Kulinarinio paveldo” muziejus. Jį įkūrė ir surinko rodimus vienas iš rezidencijos savininkų Vaclovas Kontrauskas. Muziejuje veikia 3 salės: Sidabrinė, Porcelianinė ir Etnografinė. Jose sukaupta turtinga antikvarinių indų ir kitų su maisto gamyba susijusių rodimų kolekcija. Iš viso rodoma daugiau nei 4000 vertingų XVI-XX š. daiktų. Vien kavamalės stebina savo įvairove. Muziejaus patalpose organizuojamos kulinarinio paveldo patiekalų gaminių demonstracijos ir degustacijos. Verta pamatyti. Rezidencijos prieškambariai,

Birštono karališkoji rezidencija

koridoriai ir kitos patalpos papuošti unikalia dailininkės Editos Rakauskaitės sienų tapyba, kurios motyvuose vyrauja viduramžių didikų dvasia. Erdvinius vitražinio stiklo kūrinius pagamino prof. Algimantas Stoškus, kitus vitražus – Diana Benešiuotė. Vedlė aprodė jaukius, moderniai įrengtus 1-2 kambarių apartamentus, kuriuose įjungta virtuvė, vonios kambarys, telefonas bei skubios pagalbos iškvietimo sistema. Išėjus į balkoną, ar tiesiog žvelgiant pro langą, prieš akis atsiveria dailininko teptuko vertės vaizdai: ramybe alsuojantis Nemuno vingis, ošiantis pušynas ar su horizontu susiliejančios upės slėnio tulumos.

Pensininkai, norintys gražiai ir turiningai praleisti savo auksinį rudenį bendraamžių draugijoje, gali rezidencijoje įsigyti 82 apartamentus. Apartamentų plotas nuo 30 m² iki 88 m². Kaina 1 m² – 10,000 litų. Rezidencijos gyventojai pasirenka vieną iš 4 siūlomų paslaugų paketų, kuriuos sudaro maitinimas, sveikatos stiprinimo procedūros bei įvairios buitinės patarnavimo paslaugos. Senimui siūlomas nuo vieno iki penkių kartų per dieną maitinimas restorane, tačiau norintys gaminti valgių patys, gali rinktis paslaugų paketą be maitinimo. Apartamentus galima ir nuomotis.

Sveikatos problemų turintiems senyvo amžiaus žmonėms, kuriems reikalinga nuolatinė medicininė priežiūra bei slauga, rezidencijoje nuomojami 67 slaugos kam-

bariai. Visi kambariai aprūpinti moderniomis ligoninių lovomis ir kita specialia įranga, skirta visapusiškai ligonių priežiūrai užtikrinti. Ligoninių sveikatos būklę nuolat stebi kvalifikuoti rezidencijos gydytojai, o esant reikalui vežami į ligoninę. Slaugos skyriaus gyventojams, atsižvelgiant į jų sveikatos būklę, siūlomos trys skirtingos trukmės slaugos galimybės. Slaugos pakopos rezidencijoje nustatytos pagal pasaulyje priimtą Bartelio indeksą, nusakantį asmens gebėjimą pasirūpinti savimi. Nedidelių sveikatos problemų turintys pensininkai gali rinktis pusės valandos per dieną

Kulinarinio paveldo muziejaus kavamalių kolekcija

trukmės slaugą, rimčiau sergantys – pusketvirtos valandos, o sunkiems ligoniams skiriama slauga visas 24 val. Slaugos kainos: 1 pakopa 131 litas per parą, 2 pakopa – 181 litas parai, 3 pakopa – 230 litų per parą.

Žiemos sodas

Tolesnis ekskursijos maršrutas kviečia aplankyti rezidencijos SPA centrą. Jame teikia patarimus gydytojas kineziterapistas, sporto treneriai, gydamosios mankštos ir masažo specialistai. Čia galima pasirinkti įvairių rūšių – klasikinę, atpalaiduojančią, aromaterapinę ar anticeliulitinę viso kūno masažą. Centre yra dvi sūkurinės ir dvi gydamosios vonios, veikia dvi saunos, garinė ir prabangi turkiška pirtis-hamamas. Centre įdiegta ir naujovė pagal žymaus vokiečių natūropato pastoriaus Sebastiano Kneippo metodą pagaminta marmurinė vonelė su šaltu mineraliniu vandeniu rankoms mirkyti. (Autorė ją išbandė, veikia maloniai, gaivi-

koplyčia, kurią 2007 m. gruodžio 22 d. iškilmingai pašventino Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis. Koplyčioje didžiųjų religinių švenčių metu vyksta iškilmingos pamaldos.

Kas gi šio puikios komplekso steigėjas? Tai žinomas verslininkas, JAV lietuvis Viktoras Gediminas Gruodis – “Karališkosios rezidencijos” idėjos autorius iniciatorius ir jo verslo partneris, betarpiškai vadovavęs statyboms – Vaclovas Kontrauskas. Kad rezidencija harmoningai įsiliėtų į Birštono apylinkių peizažą, pasirūpino architekto Leonardo Vaičio vadovaujamas UAB “Forma” kolektyvas, o jaukų ir šiltą rezidencijos vidų sukūrė architektė Dalia Adamonienė. Pagrindinis projekto tikslas pasiektas – sukurtos puikios sąlygos

Šv. Roko koplyčia

nančiai). “Karališkosios rezidencijos” direktorė Regina Rauličkienė paaiškino, kad dabar rezidencijoje vyksta S. Kneippo “gydymo vandeniu” priemonių įdiegimo darbai. Stengiamasi pritaikyti tuos natūralius sveikatinimo būdus, kurie buvo taikomi Vokietijos sanatorijose prieš 150 metų ir davė puikius rezultatus: tai kūno apiejimai šaltu, po to karštu vandeniu, specialios braidymo procedūros, kompresai ir t.t.

Rezidencijos gyventojų ir svečių paslaugoms – erdvus 100 vietų restoranas. Šalia restorano esantis jaukus žiemos sodas – mėgstama susitikimų ir gimtadienio vaišių vieta. “Karališkoji rezidencija” atvira visuomenei – čia veikia viešbutis, kurio svečiai gali naudotis visomis rezidencijos sveikatingumo ir SPA centro paslaugomis. Svečiams siūloma 2 VIP apartamentai 10 liukso, 31 vienvietis, 17 dviviečių numerių. Kainos parai VIP – 498 Lt, liuksas – 398 Lt, vienvietis apartamentas 278 Lt ir dvivietis apartamentas – 338 Lt parai. Centre veikia ir erdvi 100 vietų konferencijų salė, 30 vietų posėdžių salė bei 100 vietų koncertų ir kino salė. Rezidencijoje taip pat yra gimnastikos, treniruoklių salės, stalo teniso, biliardo kambariai. Erdviame prieškambari galima sulošti šachmatų ar šaškių partiją, pažaisti kortomis. Rezidencijos patalpose veikia Šv. Roko

auksinio rudens sulaukusiems pensininkams. Tokio tipo kompleksas yra pirmas Baltijos šalyse. Jo įrengimui jau investuota apie 60 mln. litų. 2008 m. pavasarį prie rezidencijos pradėtas statyti 20-ties sublokuotų vienaaukščių gyvenamųjų namų miestelis, kuriame įsikurs garbaus amžiaus žmonės, norintys dalyvauti pensininkų bendruomenės gyvenime, kasdien džiaugtis gamtos prieglobsčiu ir kvėpuoti tyru gimtinės oru.

“Karališkosios rezidencijos” direktorė Regina Rauličkienė painformavo, kad šį rudenį rezidenciją su vizitu aplankė Europos kurortų draugijos kontrolės grupė, kuri įvertino rezidencijos gyvenimo sąlygas ir veiklos pobūdį pagal specialią standartizacijos balų sistemą.

Buvo surinkti labai aukšti balai. Ir dabar tikimasi greitai laiku gauti “Europe SPA MED” ženklą, kas leis pirmiesiems Lietuvoje patekti į Europos kurortų draugijos internetinį tinklalapį.

Adresas: Direktorė Regina Rauličkienė, Karališkoji rezidencija, Pakalnės g. 3. LT-59201, Birštonas. Tel. +370-319 62030. Faks. +370-319-62031. Mob. +370-615 11422. El. paštas: vadovas@karalis.kojirezidencija.lt www.karaliskojirezidencija.lt

Zita Bilevičiūtė, Lietuvių žurnalistų sąjungos narė (Ntrs. Z. Bilevičiūtės)

Ar pastebėjote kad... • Kai kurie gyvūnai viską supranta, tik nemoka kalbėti, o kai kurie žmonės – atvirkščiai... • Paslaptį reikėtų patikėti melagiui, nes juo vis tiek niekas netiki... • Geriausias būdas atsikratyti įkyrių žmonių – paskolinti jiems pinigų... • Pinigai – tai dar ne viskas gyvenime, bet jie padeda tėvams palaikyti ryšius su savo vaikais... • Pažįstamų būryje nekalbėkite apie save, tai padarys jūsų draugai, kai išeisite... **Liudas Stankevičius**

Gražuolė Švietra

Apsakymėlis

Č. SENKEVIČIUS

Puolėme vienas kitam į glėbį. Apsikabinę minutę, kitą stovėjome be žado. Kalbėjo riedančios ašaros: po 55 metų susitikome, o Viešpatie!..

Nebepanašūs, tartum kaukes užsidėję. Tik žinojom – jis Kaziukas, aš – Vytautas.

– Kaip gerai, kad atskridai... kaip gerai, – jaudinosi Kaziukas, paėmė mano lagaminą, ir išėjome į gatvę. Vežė pašauktas taksiukas toli toli už miesto. Sustojom prie miškelio, prie apšepusiom pilkom skiedrom dengto namuko. Prie jo lingavo didelės baltų bijūnų galvos, tarp kitų gėlių glaustėsi rūtos. Dvelkė maloni vėsuma, nešė žydinčių lygumų kvapus. Visu savo kūnu jaučiau tėviškę, lyg iš po kojų ištrauktą prieš penkiasdešimt metų ir vėl pakištą kaip stebuklą, kaip sapną...

– Tai va, čia gyvenu, Vytuli... Laikiau tą vietelę įsikabinęs... Atsimeni, rašiau tau, kad ją išlaikyti buvau pažadėjęs tėvui, kai jį šautuvų buožėmis pro šias duris išmušė... “nacionalistą”, savo tėvynę mylėjusį... Rašiau, atsimeni?..

Suėjome vidun. Šventųjų paveikslai ant sienų, žibalinė lempa virš didelio medinio stalo. Pro pravertas duris matyti lova su plačiu raudonu apdangalu, kitoje sienoje dar vienos durelės.

– Čia ne Amerika, bet prašau priimti mano draugišką nuomonę: po šia žemele glūdi didžiuliai turtai, – įnešdamas lagaminą į miegamąjį, tartum įvadinį motto išpyškino šeimininkas ir tuoj, rodydamas į dureles, pridėjo:

– O už tos sienos aš su velniukais gyvenu...

Pravėrė dureles. Vos neatšokau – sumirgėjo, suraibuliavo Kaziuko pragarėlis. Velniukai, velniukai visokie – susigrūdę, pakabinti, sustatyti, ant lovos išmėtyti, mediniai, moliniai, kas čia žino, iš ko dar padaryti – šimtai jų – tikras knibždynas, nematytas, nesapnuotas.

– Na, kaip atrodo? – šiepėsi draugelis.

– Stebuklas, Kazy!.. Tavo darbas? Ar rinkiniai?

– Mano, mano... Matai, didelių velnių pilna Lietuva, o mažiukai pas mane – mes geriau susišnekam...

– Tai didelė staigmena, ką matau... Nemačiau, kad tu toks kūrybingas ir darbštus.

– O kaip kitaip? Tik šitokiais užsiėmimais gali atlaikyti sunkią senatvę... ir viematvę...

– Taip, taip... rašei, kad persiskyręs ir vienas tvarkaisi.

– Tokia čia ir tvarka, kaip matai. Na, eime užkąsti. Tikriausiai, nesi alkanas, bet tikro lietuviško maisto būsi pasiilgęs.

Pakvipo ant stalo juoda duona, rūkytos dešros, tirštų kopūstų sriuba. Atsirado ir buteliukas...

– Na, dabar paklausyk... ar rūkai? Ne, nerūkai, – pats užsidegė cigaretę, kai jau buvom skaniai užkandę ir po porą taurelių baltosios išlenkę, – matai, su tom mano skrybom didelė istorija... Tu ir būsi pirmas, kuriam atidengsiu tą visą bjaurumą, – užsivertė dar vieną taurelę, išpūtė dūmus, – na, pradžia kaip pasaka. Su žmona (jos vardas Švietra) susipažinau Palangoje, paplūdimy. Kai ją pamačiau, maniau, kad nuo Birutės kalno kokia vaidilutė nulipo... Tokia ji buvo graži ir taip šypsojosi, kaip tikras Šimonio paveikslas... Na, vyruti, čia jau ne

man, pagalvojau. Daug gražių ten vaikšto, ir tegu... Buvau nuvažiavęs ne merginų ieškoti, o pailsėti po baigiamųjų egzaminų. O išėjo kitaip. Paplūdimy kasdien iš tolo matydavomės, tai praeidami vienas šalia kito, tai šiaip besidairydami. Kad su ja susipažinsiu, nė į galvą neatėjo. Bet vieną dieną, kiek mūsų tuo metu ten buvo, supuolėme gaivinti skendusio berniuko. Švietra, jį pamačiusi, klykė, šaukė, kumsčiais daužėsi sau galvą, drebėjo, blaškėsi ir vis kartojo “mano Gintarėlis, mano Gintarėlis”. Taip pasidarė, kad man teko ją apglėbti, raminti. O kai berniukas atsigavo, ji pati prie manęs prisiglaudė ir dėkojo, dėkojo už pagalbą. Paaiškino tuoj pat apie baisią atsakomybę, kurią buvo prisiėmusi, atsiveždama pajūrin savo sesers sūnelį.

Taip prasidėjo pažintis, užsimezgė draugystė, pasibaigusi sutuoktuvėmis. Ji mokytojavo, o aš tuo metu buvau įdarbintas inžinierių grupėje, kuri vykdė naujų kelių bei tiltų statybą. Pirmais metais gyvenome tartum viską užmiršdami – pasaulyje teegzystavo du asmenys: ji ir aš. Tolydžio ėmiau jausti artimesnių saviškių trūkumą – tėvai Sibire, broliai partizanai seniai išžudyti. Pasakojau ir pasakojau žmonai apie savo ryšius su miško broliais, apie kruvinus susidūrimus su sribais, apie pogrindžio spaudą, kurią platinau, apie pasidirbtą komjaunimo nario pažymėjimą. Klausėsi Švietra, domėjosi, ir aš tikėjau, kad ji mane supranta ir atjaučia. Deja, Vytuli, tada nežinojau, kad jau esu apgautas ir sunaikintas. Vieną dieną iškvietė mane į Saugumą. Tardytojas paprašė, kad atvirai papasakočiau apie savo pokarinę veiklą. Melavau nieko priešvalstybinio nedirbęs. Tada jis įjungė garsajuostę ir pasakė – gerai klausyk. – Kalbėjau aš, žmonai pasakojau...

Byla jau buvo sudaryta. Namo nebepaleido, pavadino mane pavojingu, darbo priesaiką sulaužiusiu, socialistinę tėvynę išdavysiu provokatoriumi, žodžiu, išaiškintu slapto liaudies priešu... Teismo nuosprendis: Kazimierui Stanėnui dveji metai griežto režimo lagerio ir penkeri metai tremties...

– Negali būti! – šuktelėjau, – negi ji, tavo žmona?..

– Taip, taip... Vytuli... Ji, ta mano gražuolė... Kai, grįžau iš tremties, ji jau gyveno su tardytoju... padarė karjerą kaip Leninas liepė “viskas yra gera ir moralu, kas tarnauja partijai”... Aš likau toli nuo viso to... Ir žinai, meldžiausi, kad jai Dievas atleistų už tokią šlykščią išdavystę...

– Kazy, tiesiog neįtikėtina, ką tu pasakei.

– Reikia pagyventi sistemoje, kad suprastum. Minutėlę tylėjom, jis nuleidęs galvą, aš vis dar išplėtęs akis. Gailestis maišėsi su apmaudu dėl žmogaus menkystės.

– Dabar kitaip, dabar Lietuva laisva! – staiga šuktelėjau lyg norėdamas pradžiuginti praeties slegiamą draugą.

– Taip, taip, laisva, – niurnėjo Kaziukas užsidegdamas cigaretę, – pradžia padaryta, bet kelias dar tolimas... – išpūtė dūmą, atsistojo prie lango, nusisukęs kažkur žiūri, žiūri pro jį... Atsisukęs šluostosi ašaras... Norėjau klausiti, ar ką nors žinąs apie žmoną, bet jau nediršau.

Staiga sujudo lyg kažkokios energijos apimtas:

– Eime, Vytuli, į mišką... Ten susėsim ir kalbėsim apie gyvenimą kaip Kęstučio aikštėje... atsimeni... Pakartokim jaunystę... Tyčia. Pamėginkim. Nors tiek...

Ir draugai nuėjo.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Ketvirtasis tautinės dramaturgijos festivalis

“Versmė” vyko lapkričio 5-14 dienomis Vilniaus valstybiniame dramos teatre. Festivalio programoje net vienuolika lietuvių dramaturgų veikalų, kuriuos pristatė įvairios teatro grupės. Iš jau gerai pažįstamų autorių kūriniių, Klaipėdos dramos teatras atvežė Igno Šeiniaus *Kuprelį*, Valstybinis jaunimo teatras – Petro Vaičiūno *Patriotus*, Alytaus miesto teatras – Mariaus Ivaškevičiaus *Istoriją nuo debesies*, Šiaulių dramos teatras – Herkaus Kunčiaus *00:45 pagal Goldingą*, Panevėžio teatras “Menas” – Jono Vaitkaus *Literatūros pamokas* ir Panevėžio J. Miltinio dramos teatras — Juliaus Dautarto *Senovojo gluosnio pasakojimus*.

Keturi naujausi kūriniai buvo atrinkti iš pusšimčio pasiūlytųjų ir taip pat pristatyti “Versmės” festivalyje. Tai teatro laboratorijos “Atviro rato” aktorių parašytos pjesės: Marijos Korenkaitės *Pabėgimas į Akropolį*, Justo Teretelio *Vienaveiksmė monopjesė pradedančiam aktoriui* ir debiutuojančios dramaturgės Anetos Anra *Katinas Temzėje*. Tai praėjusių metų konkurso laureatai. Jų spektaklius režisavo Aidas Giniotis ir Gintaras Makarevičius. Ketvirtas kūrinys – aktorės Editos Kauzaitės *Tu šiandien neverkei, kale, arba tikroji Eglės žalčių karalienės istorija*. Pastarąjį režisavo Romualdas Vikšraitis. Festivalis vyko Lietuvos valstybiniame dramos teatre, Elfų teatre ir Valstybiniame jaunimo teatre.

Baigiamasis festivalio akcentas – Valstybinio dramos teatro premjera, Antano Škėmos *Saulėtos dienos*, kurios inscenizacijos autorė ir režisierė Ramunė Kudzmanaitė, kostiumai ir scenografija Lauros Luišaitytės, muzika – Fausto Latėno. Pagrindinė *Saulėtų dienų* tema – istorijos ir žmogaus konfliktas. Veiksmas rutuliojasi pilietinio karo metais porevoliucinėje Rusijoje ir Ukrainoje, kur siautėja bolševikai, o pagrindiniai personažai – emigrantai, lietuvio ir kirgyzės šeima, kurie nieko kito netrokšta kaip tik grįžti namo. Kūrinyje ryškūs autobiografiniai momentai matomi vaiko Martynuko akimis, ir šis žvilgsnis teikia spektakliui šviesos bei skaidraus liūdesio.

Rašytojas, aktorius, režisierius Antanas Škėma (1910-1961) gimė Lodzėje (Lenkija), vaikystę su tėvais praleido Rusijoje ir Ukrainoje. 1921 m. grįžo į Lietuvą. Kaune studijavo mediciną ir teisę. Buvo Kauno ir Vilniaus valstybinių teatrų aktoriumi, vėliau režisieriumi. 1944 m. pasitraukė į Vakarų Europą.

rus, gyveno Vokietijoje, vėliau emigravo į JAV, kur dalyvavo išeivijos lietuvių teatrų veikloje, dirbo įvairiuose leidiniuose. Žuvo automobilio katastrofoje. Žinomiausi A. Škėmos darbai: drama *Pabudimas* (1956), romanas *Balta drobulė* (1958).

Lietuvos valstybinis operos ir baleto teatras kartu su šio teatro leidžiamu žurnalu *Bravissimo* lapkričio pradžioje surengė tarptautinę operos kritikų seminarą Vilniaus viešbučio “Scandic Hotel Neringa” konferencijų salėje. Seminare, pavadintame “Šiuolaikinė opera”, kalbėjo operos kritikas, britų leidinio *Opera Magazine* vyriausias redaktorius John Allison, jaunosios kartos lietuvių kompozitoriai Loreta Narvilaitė, Raminta Šerkšnytė, Marius Baranauskas ir kviestinis “Pasaulio muzikos dienų” kompozitorius Peter Eotvos. Lietuvos muzikinių teatrų scenose sąlytis su šiuolaikine opera itin retas. Seminaro dalyviai bandė atsakyti į klausimą: ar baimė, jog šiuolaikinė opera nebus suprasta ir neturės žiūrovų, yra pagrįsta, ar tai tik inertiškai kartojamas mitas? Gal tokį įsitikinimą formuoja patys kūrėjai, užsisklendę kūrybiniuose “dramblio kaulo bokštuose”?

Festivalis “Muzikos rudduo” spalį pradėjo savo dviejų mėnesių kelionę per Lietuvą. Lietuvių kompozitorių kūrybą ir geriausius lietuvių muzikos atlikėjus reprezentuojančio festivalio koncertai iki gruodžio 19 dienos vyko Žiežmario, Rokiškio, Širvintų, Pasvalio, Ignalinos, Visagino, Panevėžio, Kernavės ir Alytaus salėse, galerijose ir šventovėse. Pasak rengėjų, daugelis klasikinės ir šiuolaikinės muzikos renginių vyksta Lietuvos didmiesčiuose, todėl šio festivalio idėja ir misija – atrasti kitą Lietuvą ir koncertuoti mažesnių vietovių klausytojams.

“Muzikos rudens” koncertai prasidėjo dar 1972 m., bet atkūrus nepriklausomybę jie nutrūko iki 2002 m. Atgimęs festivalis per šešerius metus plečiasi, populiarėja. Nuo 5-7 koncertų išsiplėtė net iki 16-kos, aprėpdamas vis didesnes teritorijas – tiek geografines, tiek muzikines. Šio festivalio koncertų programose lietuvių klasikai M.K. Čiurlionis, Juozas Naujalis, Stasys Vainūnas, o taip pat ir šiuolaikiniai – Oskaras Balakauskas, Bronius Kutavičius, Vytautas Barkauskas, Vidmantas Bartulis. Festivalyje pasirodė įvairios grupės: “Trio Graciozo”, smuikininkas Dainius Puodžiukas, dainininkė Judita Leitaitė, keturios seserys Daunytės, grojančios arfa, fleita, violončele ir smuiku, ir kt. **GK**

Jungtinis “Gintaro”, “Gyvataro” ir “Atžalyno” koncertas Toronto Lietuvių Namuose š.m. lapkričio 22 d.

Ntr. L. Jonaitytės

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 87 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	1.50%	Taupomoji sąskaita	0.10%
180-364 dienų	1.50%	Kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.10%
1 metų	2.00%	Amerikos dolerių kasd. palūk. taupymo sąsk.	0.10%
2 metų	2.50%	Amerikos dol. GIC	
3 metų	2.85%	1 metų term. ind.	2.25%
4 metų	3.10%		
5 metų	3.25%		

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	2.50%	Asmenines paskolas	
1 metų	2.75%	nuo	6.25%
2 metų	3.25%	Sutarties paskolas	
3 metų	3.75%	nuo	6.25%
4 metų	4.10%	Nekilnojamo turto paskolas	
5 metų	4.25%	Su nekeitinčiu nuosimčiu	
		1 metų	5.60%
		2 metų	5.70%
		3 metų	5.80%
		4 metų	6.10%
		5 metų	6.30%
		Su keičiamu nuosimčiu	
		1, 2, 3 metų	5.25%

RRSP IR RRIF	
Atviras, kintantis	1.50%
1 metų	3.50%
2 metų	3.85%
3 metų	4.25%
4 metų	4.50%
5 metų	4.60%

Keliaujant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

MŪSŲ ADRESAS: 3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1 Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816	DARBO LAIKAS: Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30 Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00 Šeštadieniais 9:00 - 1:00 Sekmadeniais 8:30 - 12:45
ANAPILYJE: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554	DARBO LAIKAS: Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00 Penktadieniais 11:00 - 6:00 Sekmadeniais 9:00 - 12:00

YPATINGŲ NUOŠIMČIŲ INDĖLIAI*

(SPECIAL GIC*)

NEŠA SUDĖTINES PALŪKANAS

(COMPOUNDED YIELD)

		Sudėtinių palūkanų įplauka
1 METŲ	4.00%	4.00%
2 METŲ	4.10%	4.18%
3 METŲ	4.25%	4.43%
4 METŲ	4.50%	4.81%
5 METŲ	4.60%	5.04%

*metų pabaigoje nemokama papildomų palūkanų Compounded interest

Svarstybos apie save II

Iššūkiai išlaikant lietuviybę (Toronto Sendraugių ateitininkų surengtame simpoziume iškeltos diskusinės mintys)

(Tęsinys iš 48 nr.)

GABIJA PETRAUSKIENĖ

Kodėl aš išlaikau lietuviybę?
Tai klausimas, į kurį pirmoji davė atsakymą jauniausia simpoziumo dalyvė Aura Rygelytė, – atstovaujanti antrai kartai, gimusiai išeivijoje, jauna profesionalė mokytoja. Aura prisipažino, kad angliškai jinai gali “gerai kalbėti ir diskutuoti”, o lietuviškai “tik kalbėti”. Jai didžiausią įspūdį dėl lietuviybės padarė ir iki šios dienos paliko gilius pėdsakus – vasaros stovyklų patirtis. “Neringos” stovykloje atkurti lietuviški papročiai ir apeigos, kaip Joninės, inscenizavimas Lietuvos partizanų išgyvenimų, per kuriuos stovyklautojai naktį šliaužiojo po stovyklavietės miškus nešdami “slaptus laiškus” – padarė lietuviškas vertybes apčiuopiamas. Per eilę metų šeštadieninės mokyklos lankymas nebuvo vaikui maloni patirtis, bet ta “kančia” sušvelninta apsilankymu kepykloje, kur jos šeimoje vaikai po pamokų gaudavo skanią bulkutę kaip atpildą. Kelionė į Lietuvą ir apilankymas (šeštadieninės mokyklos suolo dėka) pažįstamų vietovių: Vilniaus senamiestis, Katedra, Aušros Vartai, Trakai ir begalinis giminių vaišingumas labai sustiprino jos jausmą, kad ji Lietuvai priklauso. Neišdildomi prisiminimai iš vaikystės, kai tautiniais drabužiais apsirengusi šoko “Malūną”; per Kūčias valgomiečiai valgė kaip aguonų pienas su slizkais ir kisielius. Aura susumavo visus savo vaikystės prisiminimus ryšium su lietuviškumu kaip pozityvius: “VI-SI prisiminimai ryšium su lietuviškais dalykais yra geri”. Priklausymo jausmas jos vaikystėje buvo pozityvus – “feel good” jausmas. Jautėsi, kad be tėvo, motinos, brolių, tetų ir senelių, ji turinti dar vieną – lietuvišką šeimą, kuriai jinai priklauso. Angliškoje visuomenėje, Aura teigė, lengva pasijusti vienišam, atstumtam. Augant ryšys su savo šaknimis yra labai svarbus.

Studentavimo laikotarpiu tas socialinis ryšys su lietuviais silpnėjo. Išplaukus į platesnius universiteto vandenius – dėmesys kryo toliau nuo lietuvių. Susipažino su ypatingu draugu, kuris yra ne lietuvis. Juos riša kiti, ne tik kultūriniai, interesai. Aura teigė, kad

šiuo metu jai ypatingai darosi svarbu išlaikyti lietuvių kalbą. Ateityje ji nori ją perduoti savo vaikams. Šiuo metu ypatingai daug pastangų ji skiria mokytis savo draugą lietuvių kalbos. Šios pastangos dabar ją grąžina į vaikystėje patirtus pozityvius lietuviškus išgyvenimus, ir tai “keeps me grounded” – jai suteikia tvirtus savęs pažinimo pagrindus. “Visuomet žinau, iš kur aš esu kilusi ir kas aš esu. Esu lietuvaite ir turiu su lietuviais ryšį. Tai padaro mane laimingesnę. Išlaikau lietuviybę, nes tai yra, kas aš esu”, – savo mintis baigė Aura.

Kiti simpoziumo dalyviai tada pridėjo savo mintis: Adriana Karkaitė-Verbylienė, antroji karta, gimusi išeivijoje, šiuo metu auginanti 3 m. sūnelį, patvirtino, kad ir jos vaikystės prisiminimai visi yra pozityvūs ir laimingi. Būdama 16 m. amžiaus lankė Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Pajuto, kad jos nelietuviai draugai labai skyrėsi – nebuvo tiek daug tų pačių patirčių, kuriomis galėjo dalintis. Jai labai daug įtakos padarė suvažiavimai, stovyklos. Nori tą pačią patirtį perduoti savo sūneliui. Rimas Petrauskas, pirmoji karta, gimęs išeivijoje, teigė, kad reikia tvirto nusistatymo – apsisprendimo būti lietuviu, ir tai yra svarbu, “nes apibrėžia, kas aš esu”. Jis teigia, kad savo gyvenime atliko daugiau, pasiekė daugiau uždavinių negu jo anglai draugai dėl to, kad yra lietuvis. Rima Žemaitytė-De Iuliis, trečioji banga, atvykusi iš Lietuvos 1998 m., teigė, kad jai nekyla jokių abejonių šiuo klausimu – ji gimusi Lietuvoje ir yra lietuvis. Bronius Saplys, atstovaujantis pokario emigracijai, sakė, kad jo kartai šis klausimas neegzistuoja. Jam kelia rūpestį pastebimas nutautėjimas mūsų jaunimo tarpe kaip tik tuo metu, kai jie išvyksta į universitetus. Jis kėlė klausimą, kodėl universitetuose nėra lietuvių studentų klubų? O jei yra, kodėl apie jų veiklą nesigirdi? Net Nepriklausomos Lietuvos laikais, kai lietuviai išvykdavo studijoms į Rusiją ar kitas šalis, visuomet steigdavo klubus – jungėsi ir labai aktyviai reikėsi svetimos šalyje. Kelia rūpestį mišrių šeimų daugėjimas.

Ar yra nauda iš lietuviybės išlaikymo? Rimai Žemaitytei-De Iuliis, atstovaujančiai ne-

seniai atvykusiems iš Lietuvos, teko pirmajai plačiau pasisakyti šiuo klausimu. Ji teigė, kad jei keliamas šitoks klausimas, tai jau reiškia tikrą pavojų lietuviybės išlaikymui. Jei prieinama prie išvados, kad nėra “naudos” – priimantis tokį sprendimą pasiduoda lengvesniam gyvenimo keliui gyvenant išeivijoje, nes reikės mažiau daryti.

Iš lietuviybės gaunama ne materialinė, bet dvasinė nauda. Kitos kalbos mokėjimo nauda – didesnis proto lavinimas. Tai yra aiškiai pripažinta įvairiausių mokslininkų. Galime paklausti, kokia buvo nauda Adomui Mickevičiui, Juozui Eretui save vadinti lietuviais? Kokia buvo nauda partizanams kovoti miškuose? Kokia buvo nauda iš vyskupo Valančiaus 40 m. veiklos spaudos draudimo laikotarpiu? Kokia nauda iš lietuviškų pamokų, kurias slapta prie ratelių motinos/močiutės perdavė savo vaikams? Kodėl Biliūnas iškeitė savo medicinos daktaro profesiją į darbą su lietuviška spauda? Kokia jam iš to buvo nauda? Moralinės naudos tikrai yra daug, ir ji mus vienija. Mes, gyvendami laisvuose kraštuose, turime pareigą tą krūvį nešti. Lietuviybė bendruomenei yra būtina, be jos ji neegzistuos. Lietuvių kalba yra tarptautiniai mokslininkų vertinama ir pripažinta kaip seniausia gyva Indo-Europiečių kalba. Kaip tokia jinai yra reikalinga ne tik Lietuvai, bet pasauliui.

Į diskusiją įsijungė Aura teigdama, kad būdami lietuviai turime platesnį pasirinkimą – turime dar vieną bendruomenę, į kurią galime įsijungti. Mūsų vaikai taip pat turės tą pasirinkimą, jei tą galimybę pasirinkti išlaikysime. Esame laimingi gyvendami Kanadoje, kur vertinamas daugiakultūriškumas. Tik reikia pasivaikščioti Spadina gatve Toronte, ir aiškiai prieš akis stovi daugiakultūriškumo gyvi pavyzdžiai. Jie praplečia ir praturtina, o ne siaurina mūsų akiratį. Susipažinimas su kitomis kultūromis slopina “prejudice” – priešišką nusistatymą žmonėms, kurie skirtingi nuo mūsų.

Sukūrimas šeimos su lietuviu duoda didelę motyvaciją lietuviybei išlaikyti, sakė Adriana, ir stiprina norą tai perduoti sekančiai kartai. Nauda iš priklausymo lietuviškai bendruomenei yra psichologinis nusiramimas, nes patiriamas tam tikras “saugumo jausmas”. Jai teko iš Toronto persikelti gyventi į Otavą – iš karto pasijuto saugiai ir “namuose” suėjus su Otavos lietuviais. Iš karto pajuntamas ryšys, kuris visus jungia. Ant ra kalba lavina protą ir apskritai ugdo žmogaus sugebėjimus. (Bus daugiau)

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite. Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707
El.paštas: kkesminas@hotmail.com

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Kanadiečiai – kometų atradėjai

Trylika – ne visiems blogas skaičius. Kalgario astrofizikos laboratorijos mokslininkui Robert Cardinal spalio 13-oji buvo sėkminga: tą dieną jis atrado naują kometą, kuri pagal tradiciją pavadinta atradėjo vardu. Cardinal kometą, ledo, dujų, akmenų, sniego mišinys, aptikta jai skriejant iš Plutono jau 39 metus. Mokslininkas ją pastebėjo su astronominiiais teleskopais; 2009 metais, kai kometą priartės, ją bus galima matyti su paprastais žiūronais.

Tai antroji kanadiečių atrasta kometą. Danguje jau skrieja Petriew kometą, atrasta ir pavadinta mėgėjo, dangaus tyrinėtojo iš Saskatchewan vardu. Kometos – seniausi dangaus kūnai, turintys 4,5 bln. metų, domina astronomijos mokslininkus. Jų tyrimai gali atskleisti planetų formavimosi istoriją. NASA mokslininkams neseniai pavyko erdvėlaivį *Stardust* priartinti prie kometos Wild2. Tai 5 km skersmens dujų, ledo, sniego ir akmenų darinys, skriejantis kosmine erdve ir paliekantis milijonų kilometrų „uodegą“. Šiuolaikinė technologija leido, prisiartinus prie jos per 150 km, paimti mėginius iš kometos žiedo ir juos parvežti į Žemę. Mokslininkai, tyrinėdami kometos dulkes, jose surado vienus iš seniausių žinomų darinių *calcium aluminium*, kitų mineralų pėdsakus.

Stardust kapsulė su kometos dulkių pavyzdžiais spalio mėn, švenčiant NASA 50-metį, buvo rodoma JAV valstybiniame Vašingtono Smithsonian muziejuje, oro ir kosminės erdvės istorijos parodoje. O erdvėlaivis *Stardust* rengiamas 2011 metų kosminei kelionei, tikimasi paimti naujų mėginių iš artimesnio kometos branduoliui sluoksnio.

Inf.

Gyvenimas plius, nr. 67, Panevėžio, Pasvalio ir Kupiškio rajonuose platinamas, spalvotomis nuotraukomis gausiai iliustruotas 16 psl. laikraštis vieną puslapį paskyrė jau trečią kartą Kanadą aplankusio panevėžiečio fotomenininko Arūno Švelnos išpūdžiams. Jie geri – „Torontas atvykėlius visada sužavi tvarka ir nuostabiais parkais“ – Niagaros kriokliai – „grožis toks, kad net kvapą gnaužia“. Arūnas Švelna yra torontiečio Aniceto Zalagėno sūnėnas, vaišintas dėdės keptais „nuostabiai atrodančiais ir tirpsinančiais burnoje“ pyragais...

SPAUSTUVĖ

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimanamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prie Evans)

Savininkas Jurgis Kuliešius

Žurnalas „Kelionių magija“

Vilniuje nuo 1999-ųjų leidžiama *Kelionių magija* save vadinanti žurnalas mėgstantiems keliauti. Tačiau jis yra įdomus net ir tiems, kurie nekeliaudami gali daug ką sužinoti apie įvairius kraštus, jų žmones, gyvenimo būdą bei dešimtis kitų dalykų. Spausdinama daug rašinių ne tik apie tolimus kraštus, bet ir apie Lietuvą. Pvz. rašiniai: *Į Lietuvos pamarių – paskui keliaujančius paukščius, Rudenėjančiu Lietuvos pamariu, Gyvosios gamtos pamokos*. Rašoma apie Pasaulinę turizmo dieną (ji buvo rugsėjo 27 d.) ir jos proga, kaip teigiama, Lietuvoje buvo visa eilė renginių. Dauguma jų buvo sukurta Vilniuje, bet jų netrūko ir Kaune, Kretingoje, Nerijoje, Birštone, Alytuje, Vilkaviškyje, Rokiškyje ir kitur. Vilniuje ta proga buvo paskelbtas jaunimo turizmo meniu, tad turistinė programa buvo didžiausia.

Reikia tik stebėtis, kiek daug žmonių Lietuvoje domisi turizmu: tie, kurie neturi pinigų keliauti į užsienį, pasitenkina kelionėmis vietoje, o čia yra daug ko pamatyti, ypatingai šiuo metu, kai turizmas tėvynėje yra gerokai išvystytas. Beje, Lietuvoje veikia daug kelionių biurų, kurie *Kelionių magijos* žurnale bei kituose leidiniuose siūlo savo patarnavimus išvykoms į visą pasaulį.

Kelionių magijos žurnalą redaguoja Audronė Ignatonienė, fotoredaktorė – Kristina Stalnionytė, bendradarbiai: Rytis Daraškevičius, Kornelija Jankauskaitė, Jonas Nekrašius, Loreta Žvinakevičiūtė. Adresas laiškam: A. d. 966, LT-09013, Vilnius, Lithuania. Žurnalo tiražas gana didelis – 12,000 egz. Vieno egz. kaina – 6 litai. Šiuo leidiniu yra tikrai verta susidomėti.

Edvardas Šulaitis

BLOOR-ISLINGTON, prie pranciškonų parapijos; 2 miegamųjų pietų vakarų kampinis „condominium“ su dviem garažo vietomis, kas labai retai pasitaiko. Penkių minučių nuotolis nuo požeminio. Geras Ontario ežero vaizdas. Nauja kaina \$259,900.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEIDINIAIS INDĖKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Taupykime Paramoje

TAUPOMOJI SĄSKAITA

PAPILDOMA TAUPOMOJI	0.75%
“Planas 24” KASDIENINIŲ PALŪKANŲ ČEKIŲ / TAUPOMOJI	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.10%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.10%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.25%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.50%
Virš \$60,000.00	1.25%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.25%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	5.00%
1 metų	4.90%
2 metų	5.20%
3 metų	5.50%
4 metų	5.90%
5 metų	5.80%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
Palūkanų norma + 1.0% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
Palūkanų norma + 2.0% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
Palūkanų norma + 3.0% ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI

(Pelną padalinimas netaikomas)

1 metų	3.50%
2 metų	3.75%
3 metų	4.00%
4 metų	4.20%
5 metų	4.30%
1 metų iškeičiamas	3.15%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“GIC” INDĖLIAI

(taikomas pelno padalinimas)

1 metų	2.50%
2 metų	3.00%
3 metų	3.35%
4 metų	3.55%
5 metų	3.75%
1 metų iškeičiamas	2.50%
1 metų JAV dolerių	1.75%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	1.40%
90–179 dienų	1.40%
180–269 dienų	1.50%
270–364 dienų	1.50%
1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.35%
4 metų	2.45%
5 metų	2.75%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.70%
1 metų	3.60%
2 metų	3.85%
3 metų	4.25%
4 metų	4.40%
5 metų	4.50%

AKTYVAI per \$170,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

SPORTAS

“Aušros” klubo mažieji sportininkai – molekulės. Trenerė – Rima Drešerienė Ntr. I. Poškutė

Žinios iš Lietuvos

• Vilniaus “Lietuvos rytas” galingu žingsniu pradėjo Europos taurės varžybas, o apie Eurolygą svajojančiai Vilberban ASVEL komandai teko nusileisti ant žemės. Vilniečiai “Siemens” aikštėje E grupės rungtynėse svečius iš Prancūzijos sutriuškino rezultatu 95:74.

• Finansinių sunkumų varginamas Kauno “Žalgiris” šiuo metu neatitinka Eurolygos lygio. Dar vieną įrodymą pateikė “Barcelona” (Ispanija) krepšininkai, be ypatingo vargo nugalėję savo aikštėje kauniečius 75:60. “Žalgiris” patyrė penktą pralaimėjimą iš eilės ir pakartojo blogiausią Eurolygos sezono pradžią klubo istorijoje.

• Trečiąją nesėkmę FIBA moterų Eurolygos D grupėje patyrė Lietuvos čempionė Vilniaus TEO ekipa, kuri svečiuose net 41:85 pralaimėjo Maskvos srities “Spartak” klubui. Šią komandą namie vilnietės buvo įveikusios.

• Abi Lietuvos komandos FIBA Europos taurės moterų varžybose baigė kovas jau po grupės rato. K grupėje šeštojo rato rungtynėse Klaipėdos “Lemminakinen” krepšininės svečiuose 51:94 pralaimėjo grupės nugalėtoja tapusiai Vršac “ZKK Hemofarm” (Serbija) komandai. H grupėje rungtyniaujanti Marijampolės “Arvi” komanda paskutinėse rungtynėse išvykoje nusileido grupės nugalėtojais Ibisos “Ibiza-PDV” (Ispanija) komandai ir liko paskutinėje grupės vietoje.

• Europos jaunimo (iki 23 metų) džiudo pirmenybių

Kroatijoje sidabro medalį svorio grupėje iki 100 kg iškovojo Egidijus Žilinskas. 24-ųjų dalyvių varžybas baigmėje lietuviai pralaimėjo Europos čempionu tapusiam ukrainiečiui V. Denisov.

• Penktajame Tarptautinės čiuožimo sąjungos (ISU) 2008-2009 metų sezono dailiojo čiuožimo “Didžiojo prizo” (Grand Prix) varžybų rate Maskvoje šeštąją vietą galutinėje įskaitoje užėmė amerikietė Katherine Copely ir lietuviai Deividas Stagniūnas. Lietuvos atstovai šokiuose ant ledo aplenkė poras iš Rusijos, Ukrainos, Kanados bei Prancūzijos.

• Londone vykusiam 2008 metų Europos “šotokan karatė” čempionate, kuriame dalyvavo per 400 sportininkų iš 23 valstybių, sėkmė lydėjo ir Lietuvos sportininkus. Jaunimo varžybose mūsų šalies sportininkai iškovojo tris medalius. Lukas Andronavičius (Kaunas “Samurajaus” klubas) asmeninėje “kumitė” rungtyje iškovojo sidabro medalį. Du Europos čempionato bronzos medalių kompleksus merginų komandinėse “kata” ir “kumitė” rungtyse iškovojo Austė Linkevičiūtė (Vilnius “Karate do”), Edita Rupeikaitė (Kaunas “Era”) ir Jurgita Januškaitė (Vilnius “Karate do”).

• Viešbutyje “Šermutas” naujasis Lietuvos futbolo A lygos čempionas Panevėžio “Ekranas” surengė 2008 metų sezono uždarymo iškilmes. Jose “Ekranas” futbolininkams buvo įteikti aukso medaliai ir nugalėtojų taurė. VP

Scholarship Winners - III

Canadian Lithuanian Society of Edmonton 2008 Scholarship winner Taddes Korris:

Generally, so little detail is known about the Lithuanian partisan movement to Lithuanians outside of Lithuania. The fact that there was an organized resistance against Soviet atrocity is widely known, but the details of the valiant and often hopeless struggle are not well understood.

Throughout the twentieth century Lithuania struggled for its independence. Left to fend for themselves, men and women of Lithuania were called upon to defend the very essence of their existence; their homeland. Facing one of the most brutal and oppressive regimes in human history, the organized freedom fighters opposed the Soviet domination any way they could. Even though the armed fight was not successful in eliminating the Soviet intruders, it demonstrated the resolve and strength of the Lithuanian people. The Soviets constantly and continually attempted to annihilate Lithuanian nationalism but to no avail. The Lithuanian partisans fought against Soviet terror and thus were instrumental in preventing an influx of Russians into the country. The countless thousands of men, women, and children who were separated from their families, tortured, and lost in the expanses of the Siberian taiga, refused to let their voices become silent. Their strength of spirit showed that the Lithuanian people

would never give up their fight for independence.

The past serves as a sad reminder of the atrocities of man where there should be none. Whole generations of possibility were lost, the land of forefathers desecrated, the eyes of many filled with tears and anguish. The abandoned bunkers, spilled blood and silenced voices that ring in the forests of Lithuania cannot disappear, nor can the memory of the will to exist and live on. For the partisans there was no possibility for surrender. When pledging themselves to the partisan cause, new recruits would always make the following pledge: “I swear before God Almighty, in the name of the brothers fallen for Lithuania’s freedom and independence, to work with fortitude for the reconstruction of independent Lithuania.” Their experience echoes the need to remember. Their memory must live on. To honour is to remember, to remember is to exist, to exist is to have believed. John Kennedy stated “I am certain that after the dust of centuries has passed over our cities, we, too, will be remembered not for victories or defeats in battle or in politics, but for our contribution to the human spirit.” The Lithuanian partisans were indicative of the human spirit that surmounted endless human suffering.

SKAUTŲ VEIKLA

• *Bažnyčios žinios* nr. 21 (309) rašo apie skautų 90-mečio iškilmes. Jos prasidėjo spalio 30 d. Šiauliuose. Iškilmingas Mišias aukėjo vysk. Eugenijus Bartulis, prasmingą pamokslą pasakė kun. Algimantas Gudaitis, SJ. Toliau iškilmės vyko miesto savivaldybės salėje. Dalyvavo skautai iš Šiaulių apskrities ir Vilniaus. Dalyvių su skautija supažindino Šiaulių un-to istorijos katedros asistentas Giedrius Globys. Sovietų Sąjungos okupacija panaikino skautų veiklą 1940 m. liepos 18 d. Iki to laiko Lietuvoje veikė 7900 skautų ir 8000 skaučių. Skautų veikla Lietuvoje atkurta 1988 m. ir 1997 m. skautų dr-ją priimta į Pasaulio skautų judėjimo organizaciją. Vysk. E. Bartulis prisiminė savo keliones į kalnus, kur dalyvaudavo nemažai skautų, kvietė į piligriminių žygių rugsėjo mėn. iš Kryžių kalno į Šiluvą. Minėjimas baigėsi agape. Buvo surengta skautų veiklos nuotraukų paroda.

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2008 m. gruodžio 3 d. ir 17 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2008 m. gruodžio 3 d. ir 17 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$3.00*
3 off

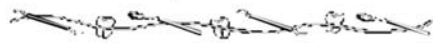
COUPON
for 1 parcel

\$3.00*
3 off

*coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside
DENTAL

9th Line
Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

RE/MAX FOUR SEASONS
REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas **1-888-657-4844**

Darbo **705-445-8143**

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

13-sis PLJ KONGRESAS

**įvyks Pietų Amerikoje 2009 m.
Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajuje**

16-35 metų amžiaus lietuviai, norintys dalyvauti kaip
atstovai arba dalyviai, kviečiami į

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos rengiamą

INFORMACINĮ SUSIRINKIMĄ

2008 m. gruodžio 20 d., 2 v.p.p.

Toronto Prisikėlimo parapijos kavinėje

Bus pristatyti PLJK renginiai, datos, vykimo galimybės ir kt.

JAUNIMO ŽODIS

Delhi-Tillsonburg apylinkės lietuviai, dalyvavę derliaus nuėmimo šventės eisenoje 2008 m. rugsėjo 20 d.

“Piešiu Tautinę giesmę”

Konkurso “Piešiu Tautinę giesmę” vertinimo komisijai piešinius atsiuntė 600 lietuvių vaikų

Tokiu pavadinimu, pasitinkant Lietuvos himno autoriaus dr. Vinco Kudirkos gimimo metinės, Lietuvos respublikos seimas buvo paskelbęs moksleivių piešinių konkursą. Konkurse dalyvavo daugiau kaip 600 Lietuvos ir užsienio lietuvių vaikų, atsiuntusių savo piešiniais išsakytas mintis apie Lietuvą, “Tautinės giesmės” kūrėją Vincą Kudirką. Vertinimo komisija atrinko 120 geriausių piešinių būsimai parodai Seimo rūmuose. Ji veiks nuo gruodžio vidurio iki sausio pradžios. Dvylika įdomiausių piešinių bus panaudota, spausdinant ateinančių metų seimo kalendorių.

Baigiantis metams, seimo kanceliarija ir Lietuvos valstybinis muziejus seimo narius ir lankytojus pakvies į kitą parodą, skirtą dr. Vinco Kudirkos 150-osioms gimimo metinėms.

Parengta pagal tinklalapį “Lietuvos respublikos seimas”

Arkivyskupas Maironio mokykloje

Toronto Maironio mokyklos aštuntos klasės pamokų temos įvairios: tenka išmokti ar prisiminti anksčiau išmoktas gramatikos taisykles, atrasti naujus lietuvių literatūros autorius – rašytojus ir poetus, susipažinti su jų kūryba, pakalbėti apie Lietuvos istoriją – praėjusius ir dabartinius laikus. Ne visiems aštuntokams vienodai sklandžiai sekasi išreikšti savo mintis rašiniuose, bet jie patraukia savo nuoširdumu. Šiandien spausdiname jų rašinius apie vieną įsimintiną susitikimą su garbingu svečiu. Aštuntos klasės mokytoja – Rima Žemaitytė, padėjėja – Vida Naudžiūnaitė.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius atvyko iš Lietuvos, iš Kauno arkivyskupijos, į Kanadą ryšium su Švč. Mergelės Marijos 400 metų apsišventinimo Šiluvoje šventės Kanadoje uždarymu. Šiemet per Kanadą keliavo Švč. Mergelės Marijos paveikslas. Šis paveikslas aplankė ir mūsų lietuvišką mokyklą. Tą šeštadienį, kai arkivyskupas buvo mokykloje, visi mokiniai ir mokytojai susirinko į auditoriją. Svečią atlydėjo Anapilio kleb. kun. Vytautas Staškevičius, prel. Edmundas Putrimas, p.p. Samsonai ir R. Choromanskytė. Mokiniai giedojo giesmes Marijos garbei, deklamavo eilėraščius, o mūsų, aštuntosios klasės, mokiniai skaitė savo parašytą maldą. Arkivyskupas papasakojo mums apie Šiluvą ir kvietė mus visus aplankyti šią apsišventinimo vietą, o taip pat į Kauną. Jis prašė, kad mes melstumėmės į Švč. Mergelę Mariją. Mokiniai įteikė jam gėlių. Arkivyskupas ir kiti svečiai taip pat apžiūrėjo mūsų religijos mokytojos p. Reginos paruoštą parodą Marijos garbei.

Joana Ažubalytė

Lapkričio 1 d. Maironio mokyklos salėje visi mokytojai ir mokiniai susirinko pasveikinti Kauno arkivyskupą Sigitą Tamkevičių. Jis buvo mūsų svečias iš Lietuvos su vyskupo rūbais. Jis yra mums brangus ir retas svečias. Jaunesnieji mokiniai padėjo gėlių prie Šiluvos Marijos paveikslas. Vyko Šiluvos Marijos jubiliejaus pabaiga Kanadoje. Mes pagiedojome tris giesmes, ir mūsų klasės mokiniai šia proga parašė ir paskaitė maldą Marijai. Visi sugiedojome “Ilgiausių metų” arkivyskupo S. Tamkevičiaus gimtadienio proga. **Vanesa Valiulytė**

Į mūsų mokyklą atvyko garbingas svečias arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, ir mokyklos salėje buvo padėtas Šiluvos Marijos paveikslas. Arkivyskupas atvyko Šiluvos Marijos 400 metų šventės pabaigimui. Salėje buvo ir paroda, suruošta ta proga Reginos Simonaitienės.

Mažieji mūsų mokiniai pagerbė Mariją, prie jos paveikslas nunešdami gėlių ir širdeles su savo vardais. Mes visi sugiedojome Marijai tris giesmes ir sukalbėjome savo, aštuntokų, parašytą maldą. Man labiausiai patiko arkivyskupo pasakojimas, kaip vaikai Lietuvoje priima pirmąją Komuniją ir Sutvirtinimo sakramentą. Kokios ypatingos išskilmės buvo Šiluvoje ir jos sutraukė tūkstančius jaunų žmonių. Jis kalbėjo labai maloniai ir aiškino apie tikėjimą, meilę ir lietuviybę. Tokie svarbūs mūsų svečiai ir įvykiai atidaro mūsų protus ir praplečia mūsų akiratį.

Julia Degutytė

Į Maironio mokyklą atvažiavo arkivyskupas iš Lietuvos. Visi šnekėjo apie visokiausius dalykus. Mes pasakėm mūsų poterių prieš visus. Visi mūsų klausė. Mes ir tris dainas dainavom. Aš kitą dieną mačiau arkivyskupą Prisikėlimo parapijos bažnyčioj.

Brigita Gibavičiūtė

Vieną dieną mes išgirdome, kad pas mus atvažiuoja arkivyskupas. Ta proga mes visi parašėme po maldą Šiluvos Marijai, o mūsų mokytoja iš tų visų maldų parašė vieną, ir mes ją perskaitėme, kai atvyko arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Aš manau, kad jam tikrai patiko mūsų klasės malda. Arkivyskupas atrodė labai paprastas žmogus, su akiniais ir nelabai aukštas. Mes giedojome kelias giesmes, o paskiau sudainavome “Ilgiausių metų”. Buvo labai laimingas šeštadienis.

Daniela Šablinskaitė

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius aplankė Toronto Maironio mokyklą. Mūsų mokykla labai dėkinga, kad jis rado laiko mus aplankyti. Mums buvo gera proga jį pamatyti ir pasiklausyti jo ir paklausti klausimų. Aštuntokai dėkoja arkivyskupui už apsilankymą ir tikisi, kad jis dar sugrįš.

Ačiū, Justina Melkytė

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ROYAL LEPAGE

**Jeigu norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.**

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097

*Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.*

MIRTIES PRANEŠIMAS

ATA

RITA BOSAS

mirė po ilgos ligos 2008 m. lapkričio 18, antradienį, Henderson ligoninėje, Hamiltone (ON). Liūdi sūnus Dorian, vaikaičiai Nicholas ir Alexander, marti Jana. Rita daug metų mokė anglų kalbą “Columbia International” kolegijoje Hamiltone. Velionės palaikai sudeginti ir bus palaidoti Kaune, Lietuvoje. Atsisveikinimas vyko Marlatt laidotuvų namuose Hamiltone, šeštadienį, lapkričio 29.

ATA

RŪTAI PETRONYTEI-ENGELE

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo tėveliui JUOZUI PETRONIUI ir visai šeimai –

Lietuvos kankinių parapijos choras

ATA

RŪTAI PETRONYTEI-ENGELE

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos broliui RIČARDUI su šeima bei visiems artimiesiems –

Stepas ir Žiba Ignatavičiai

ATA

STASIUI JOKUBAIČIUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną MARYTĘ, dukrą DANĄ, gimines bei artimuosius –

Elena ir Pranas Krilavičiai

KUOPOS GARBĖS ŠAULIUI

ATA

STASIUI JOKUBAIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo žmonai MARYTEI ir dukrai DANAI –

Toronto Vlodo Pūtvio šaulių kuopa

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Juozas H. Valius

(1941-2008)

A.a. Juozas Helmutas Valius (gim. Valevičius) pašauktas amžinybėn Toronte, ON, 2008 m. rugsėjo 7 d. po ilgos kovos su insulto pasekmėmis. Velionis gimė Duderstadt, Vokietijoje, 1941 m. rugsėjo 13 d., Juozo Valevičiaus ir Lidijos Valevičienės (Reichertaitės) šeimoje. Dalį vaikystės praleido Vokietijoje kartu su savo jaunesniu broliu Edvardu ir seserimi Sylvija, o Kanadoje daug vėliau gimė jausniausias brolis Andrius.

Hamiltonė, mokykloje ir šeimoje, kaip vyriausias jis buvo visur vadovaujantis, karizmatiškas ir nepriklausomas. Tai kartais jį privedavo prie pavojingų aplinkybių. Būdamas iš prigimties ambicingas, Juozas siekė patekti į geriausias medicinos mokyklas Kanadoje ir buvo priimtas į prestižinį Queens universitetą, tačiau įgimtas polinkis verslui ir didesnės ateities galimybės pakreipė gyvenimą kitaip. Trisdešimt metų jis plėtė nekilnojamojo turto verslą, Londono, UK, Toronto, Palm Beach, FL, rinkose. Nors Juozo kelias nevisada buvo lygus, jį prisiminsime kaip asmenį su teigiamu polėkiu, dideliu entuziazmu ir neeiline energija.

Velionies liūdi vaikai, kuriais jis labai didžiavosi – Kristina Valius-Gilpin, Viktorija Valius, Christopher Valius, (Alexander Valius mirė vaikystėje), buvusi ilgametė žmona Joana Valienė (Juozaitytė), Juozo brolis Edvardas Valevičius su žmona Debra ir vaikai – Julie, Jonathan, Edward, Andrew ir Brittany, brolis dr. Andrius Valevičius su žmona Alma ir vaikai – Aida, Augusta, Gabrielė, Veronika ir Darius, sesuo Sylvija Valevičius ir dr. Tom Gleason bei jų vaikai – dr. Joseph Gleason, Thomas, Marcia ir Oliver bei 12 vaikaičių. Juozo pasiges pusseserė Maja Staltman ir visi draugai. Palaidotas rugsėjo 10 d. York kapinėse, North York, ON. **J. Valienė**

P A D Ė K A

MYLIMA MAMA IR MOČIUTĖ

ATA

IRENA ČIURLIENĖ

iškeliavo į amžinybę 2008 m. lapkričio 16 d.

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už maldas prie karsto laidotuvų namuose ir už aukotas gedulines šv. Mišias šventovėje; Danguolei Radtke už vargonavimą ir giesmes; kun. Jonui Šileikai, OFM, už velionės palydėjimą į amžinojo poilsio vietą ir už maldas prie kapo. Visiems draugams ir pažįstamiems už išreikštą užuojautą, užprašytas šv. Mišias ir dalyvavimą laidotuvėse; Janinai Gurklienei už paruoštus pietus ir po nioms už pyragus.

Duktė Vida ir vaikaičiai Michael ir Jonathan

LITHUANIAN TRANSLATIONS

VERČIU ĮVAIRIUS DOKUMENTUS

- iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą
- vertimus tvirtinu savo antspaudu ir parašu

DALIA MILMANTAS - 416.237.0568

Akredituota vertėja prie Imigracijos ir pabėgėlių tarybos (Immigration and Refugee Board)

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

SKAITYTOJAI PASISAKO

PARTIJOS PAGAL
TAUTYBES –
ANTI-KONSTITUCINIS
REIŠKINYS

Tiek pirmoji respublika kurta, tiek antroji atkurta ant lietuvių tautos pamatų. Demokratinio valdymo akiratyje tautybės nėra. Jos vietoje yra pilietybė. Nėra ir tautos. Jos vietoje yra valstybė. Nors valstybę kuriantis branduolys paprastai yra tauta, demokratinėje valstybėje ji tampa pilietine visuomene. Kaip pavyzdį galime pateikti senos demokratijos šalį Šveicariją. Šveicarų valstybę kūrė šveicarų tauta, kurią sudarė vokiečių, prancūzų, italų ir retoromanų kilmės šveicarai. Toje šalyje partijų pagal tautybes nėra ir kitose demokratinėse valstybėse (JAV, Didžioji Britanija, Kanada ir kt.). Lietuvos valstybę kūrė lietuvių tauta, kuriai priklauso ir istorinio likimo bendrystė su kamienine lietuvių tauta susietos tautinės mažumos (rusai, lenkai, totoriai ir kt.). Kadangi kamieninė tauta yra lietuviai, čia pirmenybė teikiama lietuviškam paveldui, o tautinės mažumos vadintinos rusų, lenkų ar romų kilmės lietuviais. Todėl partijų pagal tautybes mūsų valstybėje egzistavimas laikytinas absurdu.

Kita vertus, tautybės įvardijimas partijos pavadinime suponuoja kitos, ne kamieninės tautos valstybės kūrimą ir tvirtinimą, skaldo pilietinę visuomenę, trumpai tariant, yra antikonstitucinis reiškinys. Jei su absurdu nesusidoroja Teisingumo ministerija, VRK ir Seimas, absurda privalo naikinti Konstitucinis teismas.

Algimantas Zolubas

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

Turner & Porter

Laidotuvų namai

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

BALTIC deli & café**SVEIKINA VISUS
SU ARTĖJANČIOM ŠVENTĖM!***Tik pas mus – jūsų šventiniam stalui.***TIK GAUTI LIETUVIŠKI PRODUKTAI:**šviežia duona, silkės, grybai – švieži ir marinuoti,
kūchiukai, šakočiai, ledai ir varškė, sūriai,
kalėdiniai saldumynai ir gėrimai.

Konservuota produkcija, lietuviška virtuvė

ADRESAS: 3466 Dundas St.W., Toronto**Tel. 647-435-3253***PRAŠOM APSILANKYTI*

affiliated

*TEIRAUKITĖS PAS MUS!***RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI***Affiliated Insurance Management Inc.*

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2**My Health Solution**

121 Gas Light Cres. Woodbridge, ON L4L 8G1

GAMINIAI IŠ 100% NATŪRALIŲ PRODUKTŲ
Gera dovana KALĖDOMS! Geros kainos!

- ♦ žvakės ♦ produktai voniai ♦ vitaminai ♦
- ♦ dovanų krepšeliai ♦

Užsisakyti galima pas Pia Lutz, tel. 905 856-7399
myhealthsolution@yahoo.ca www.myhealthsolution.ca*DOSNI ŠIRDIS...
GYVENA AMŽINAI*LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai
visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį
ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.**SKAMBINTI: 416-232-2112/402**Norintys paaugoti savo laiką savanoriaujant
suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.**SKAMBINTI: 416-232-2112/403****ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1**tinklapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių**KVIEČIAME Į KALĖDINĖS MUZIKOS
IR MALDOS VAKARĄ***“Pasaulio šviesa”***2008 m. gruodžio 14, sekmadienį, 4 v.p.p.****Prisikėlimo parapijos šventovėje, 1 Resurrection Road, Toronto**Programoje šalia kitų kalėdinių kūrinių bus atliekamas Marc-Antoine Charpentier kūrinys
Messe de Minuit su “I FURIOSI” instrumentalistais**Toronto lietuvių choras “Volungė”****KLF ŽINIOS**

Kanados lietuvių fondo kapitalas per trečiąjį 2008-ųjų metų ketvirtį pakilo daugiau nei \$50,000 suma ir peršoko **penkių milijonų ribą**. Rugsėjo mėnesio pabaigoje, Fondo balansas buvo \$5,015,679.68. Tai visų dosnių lietuvių aukotojų nuopelnas, o ypač dr. V. Kadžio, kuris Fondui padovanojo savo \$43,124.60 vertės turėtas akcijas (šėrus). Liepą \$43,124.60 paaugojo dr. V. Kadis ir \$500 B. Vyčiniene; Vera Zavadskas testamentu paliko \$2,003.60; prisimindami mirusią Mariją Chormanskienę, po \$20 aukojo J. Gimžauskas, J. Krištolaitis, P. Šidlauskas, J. Stankus ir A. K. Žilvytis.

Rugpjūtį S. Petryla skyrė \$2,000 auką, o Hamiltono Aušros Vartų parapija įstojo į Fondo narius paaugodama \$100; mirus Pr. Sakalui Hamiltone, draugai ir pažįstami mirusiojo prisiminimui per J. Krištolaitį aukojo: \$104.70 (\$100 JAV) P. Vainius; po \$100 L. Matukas ir A. ir V. Stanevičiai; \$61.56 (\$60 JAV) B. Vindašius, \$51.94 (\$50 JAV) G. Karosas; \$51.30 (\$50 JAV) D. Afalinas; \$31.16 (\$30 JAV) G. Karosienė; po \$50 – M. Leparskas, Hamiltono medžiotų klubas Giedraitis, D. ir M. Jonikas, J. Miškinis, R. ir R. Samulėnas; po \$40 – Mountain Cablevision, J. Stankus; po \$30 – K. Gelžinis, V. Svilas; po \$25 – J. Mc Farlane, V. Bersėnas, B. Onifrichuk, Ž. Vaičiūnas, A. Wagenaar; po \$20 – P. Armonas, Z. Čečkauskas, A. Čerškus, E. Daugilis, A. Didžbalis, A. Erštikaitis, J. Gimžauskas, I. Girnienė, L. Gudinskas, D. Gutauskas, A. Kamaitis, G. Kažemėkas, J. Krištolaitis, A. Liš-

kauskas, S. Matukaitis, A. Parėštis, J. Paškevičius, L. Paškus, P. Prancėvičius, I. Radžiūnas, P. Šidlauskas, V. Šniuolis, P. Styra, Z. Vainauskas, I. Vasiliauskas, A. ir K. Žilvytis, P. Zubas, J. Gedris; \$10 – J. Sarpalius. Prisimindami mirusį Joną Kamaitį, po \$20 aukojo J. Gimžauskas, J. Krištolaitis, P. Prancėvičius, P. Šidlauskas, K. Žukauskas.

KLFondas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams už jų nenuilstamą paramą, o ypač tiems, kurie aukoja mirusiųjų prisiminimui. Tos aukos nėra vienkartinės, nes jos dar ilgą laiką neša pelną, kuris yra naudojamas lietuviškoms organizacijoms remti. Per tą patį laikotarpį Fondas parėmė Kanadoje ir Lietuvoje šias organizacijas: \$116, 500 Kanados lietuvių bendruomenės veiklai (\$77,500 Muziejus/Archyvo pertvarkymui ir remontui; \$24,000 švietimo reikalams perkant mokykloms vadovėlius bei remiant lietuviškas mokyklas Kanadoje; \$15,000 2010-aisiais metais įvyksiančiai X Dainų šventei); \$18,900 Anapilio korporacijai; \$11,000 “Volungės” chorui; \$9,025 “Romuvos” stovyklavietei bei skautų tuntams Toronte; \$5,000 Prisikėlimo parapijai; \$5,000 “Kretingos” stovyklavietei; \$4,200 šokių grupei “Atžalynas”; \$3,450 šokių grupei “Gyvataras”; \$2,500 Teatro grupei “Žalios lankos”; \$1,200 Lietuvos kankinių parapijai. Pagal sutartį su a.a. A. Tamošaičiu, \$31,114 perduota meno galerijai “Židyns” Vilniuje. Taip pat \$8,000 buvo paskirta paramos reikalingiems studentams, studijuojantiems Kauno Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetuose. **Inf.**

AUKOS

Anapilio sodybai aukojo: \$10,000 – G. ir V. Butkiai; \$6,000 – A. Pacevičius. Anapilio valdyba nuoširdžiai dėkoja už aukas.

A.a. Vidos Mockuvienės 7 metų mirties prisiminimui jos vyras Feliksas Mockus *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. Antano Gverzdžio 5 metų ir a.a. Marytės Gverzdienės 1 metų mirties sukačiai paminėti Andrius, Kristina ir Ričardas Gapučiai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

A.a. Stasio Jokubaičio atminimui vietoje gėlių, šeimos pasiūlymu, Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa *Tėviškės žiburiams* paskyrė \$100 auką.

A.a. Stasio Jokubaičio atminimui Lidija Balsienė Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopai paaugojo \$20.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaugojo *Tėviškės žiburiams*: \$100 – Birutė, Jonas Lukšiai, Tillsonburg, ON; \$50 – Jonas, Aldona, Dalia Vaškevičiai, Minesing, ON, Haris ir Gražina Lapai, Leona Jurjonienė, Ottawa, ON, Valentinas Poškaitis; \$40 – Irena ir Viktoras Priščeponkos, Ottawa, ON; \$35 – Valentina Balsienė, Marija Borusienė ir vaikai Danutė, Algimantas ir Roma su šeima, Hamilton, ON; \$30 – Gražina, Albina, Antanas Laurinaičiai, Teklė Kareckienė ir sūnūs Jonas ir Stasys, Hamilton, ON, Stasė ir Jonas Naruševičiai, Cargignan, QC, Marta Radžiūnienė, Gražina ir Petras Stauskai, Elena Bersėnienė ir vaikai, V. ir M. Kryžanauskų šeima, Collingwood, ON, Stasys Valickis, Collingwood, ON, Elena Vyšniauskienė, Dutton, ON, P.N. Puidokai, Kostas ir Eugenija Gapučiai, Bothwell, ON, Vytautas Montvilas, Vanda ir Petras Šidlauskai, Hamilton, ON, Zuzana ir Petras Jonikai, Elena Žulienė, Antanas, Stasė ir sūnus Aleksas Zimnickai; \$25 – Petras ir Irena Zubai, Hamilton, ON, Andrius, Kristina ir Ričardas Gapučiai, Vaudreuil-Dorian, QC, Aldona ir Mečys Empakeriai, Adolfas Kanapka, Wasaga Beach, ON, Julius, Pranė Barakauskai; \$20 – Julija ir Romanas Vaitkevičiai, Albina Augaitienė ir šeima, Mėta ir Edis Kazakevičiai, Birutė Kazlauskaitė, Vincas Kolyčius, Marytė Rybienė ir vaikai, Hamilton, ON, Vilma, Kazys ir Paulius Gapučiai, Vytautas Balsevičius, Vida ir Jurgis Kairiai su šeima, Jonas ir Olga Statkevičiai, Rodney, ON; \$10 – Pranas Žibūnas.

European Deli

Ontario Fresh & Tastyand it's owners, **Boris and Bogdan**wish you **Happy Holidays** and invite you to the store
where you can get the freshest products around!

- Large selection of fresh meat.
- Meat products are prepared on premises.
- European products, large selection of cheeses, fish, chocolates, juices, etc.
- Home made cabbage rolls, crepes, perogies, meat gelatins, and salads are prepared fresh by traditional Ukrainian recipes.

*Merry Christmas
and
Happy New Year!***99 Advance Rd., Etobicoke • (416) 234-8063 • Welcome!**

TORONTONT

Anapilio žinios

• Toronte miręs a.a. Stasys Jokubaitis, 89 m. amžiaus, žymus išeivijoje lietuvių šaulių veikėjas, palaidotas iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse gruodžio 3 d. su Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopos iškilminga sargybos palyda.

• Šį savaitgalį mūsų šventovėse Adventinius susikaupimus gražiai vedė kun. Gintaras Jonikas iš Šiaulių vyskupijos, dabar besidarbuojantis Šv. Jurgio lietuvių parapijoje Ročesteryje, JAV.

• Wasaga Beach LB apylinkė ruošia savo 4-ąsias bendras Kūčias Gerojo Ganytojo patalpose **gruodžio 20, šeštadienį**. To savaitgalio **sekmadieninės Mišios irgi bus šeštadienį 2 v.p.p.**, o Kūčios – 3.30 v.p.p. Bilietus į Kūčias (po \$5) galima įsigyti pas Joaną Dūdienę, Kastytį Batūrą arba Rūtą Poškienę.

• Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

• Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

• Mūsų parapijos KLKM draugijos skyrius sekmadienį, savo metinės šventės proga, iškilmingai su savo vėliava dalyvavo 11 v.r. Mišiose.

• Parapijos Finansų taryba nusprendė, kad 2009 m. būtinai reikia naujai perdengti klebonijos stogą. Gavus stogininkų įkainavimus pasirodė, kad gautume nuolaidą, jeigu tai darytume dabar, nes šiuo metu stogininkai stokoja darbo. Todėl nutarta šį darbą atlikti dar šiais metais. Kaina sieks \$26,000. Kviečiame parapijiečius į tai atsižvelgti savo aukomis.

• Prel. Jonas Staškevičius šį savaitgalį buvo išvykęs į Ročesterį vesti adventinio susikaupimo Šv. Jurgio lietuvių parapijoje.

• Mūsų parapijos Jaunų šeimų sekcija maloniai kviečia į Kalėdinę vaikų eglutę gruodžio 21, sekmadienį, 10.30 v.r. Anapilio salėje.

• Parapijos Administracinė-renginių sekcija visus maloniai kviečia dalyvauti Anapilio Naujųjų metų sutikimo pokylyje Lietuvos kankinių šventovės salėje. Pradžia – gruodžio 31, trečiadienį, 7 v.v. Bilietus galima užsisakyti telefonu pas R. Celejewską 416 231-8832. Bilieto kaina – \$95, o susimokėjus iki gruodžio 14 d. – \$85.

• Anapilio knygyne gauta Montrealio lietuvių choro kalėdinių giesmių garsaploškė (CD) *Adeste fideles*. Taipgi dar galima įsigyti Algio Statkevičiaus paruoštą mūsų parapijos 80-mečio šventės vaizdaplloškė (DVD), o vaikučiams – Richard Scarry *Mano žodyną* ir Vytės Nemunėlio *Meškiuką rudnosiuką*. Šiuo metu knygyne galima įsigyti Kūčių plotkelių ir nupiginta kaina senesnių knygų.

• Mišios gruodžio 14, sekmad.: 9.30 v.r. už Čepų ir Kalpokų mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje gruodžio 14, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Liliją Batūraitę-Nečiūnienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gruodžio 13, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Zigmą Mickevičių.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo “Retkartinis” parapijos choras, o šį sekmadienį bus bendras giedojimas.

• Kalėdų išvakarėse Bernelių Mišios bus 10 v.v. Pusę valandos prieš Mišias vyks kalėdinės muzikos koncertas. Giesmininkai, norintys prisidėti prie Bernelių Mišių ir koncerto, yra prašomi ateiti į muzikos studiją vienintelei repeticijai gruodžio 18 d., 7 v.v.

• Kalėdų dieną Mišios vyks sekmadienio tvarka: 8 v.r., 9 v.r. (anglų k.), 10.45 v.r. ir 12.15 v.d. Latvių katalikams Mišios bus 1 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Bernelių ir Kalėdų dieną prieš visas Mišias.

• Parapijos metinį prieškalėdinį susikaupimą ves Kretingos parapijos klebonas kun. Evaldas Darulis, OFM, gruodžio 19-21 d.d. Susikaupimo pradžia penktadienį 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. ir 4 v.p.p., o 5.30 v.p.p. “Vilniaus Manor” gyventojams. Sekmadienį įprasta tvarka. Susikaupimo vedėjas ir parapijos kunigai pradės klausyti išpažinčių pusę valandos prieš Mišias ir klausys tol, kol bus einančių.

• “Volungės” metinis Kalėdų muzikos koncertas vyks šį sekmadienį, gruodžio 14, 4 v.p.p. parapijos šventovėj. “Volungės” choras atliks Carpentier *Messe de Minuit – Kūčių nakties Mišias*. Koncerte pasirodys ir parapijos jaunimo choras su solistais ir septynių asmenų orkestru. Visi kviečiami dalyvauti.

• Dail. Kazimiero Manglico darbų paroda vyks gruodžio 14 d. parapijos kavinėj. Nuo parduotų paveikslų sumos 25% bus paskirti “Volungės” choro naujų kūrinii finansavimo fondui.

• Kalėdaičiai (Kūčių plotkelės) yra dalinami sekmadieniais zakristijoje, o kitu metu parapijos raštinėj.

• Gruodžio 6 d. palaidota a.a. Liuda Jurėnienė, 88 m. Paliko vyrą Petrą, sūnų Algį bei dukras Teresę ir Onutę su šeima. Tą pačią dieną palaidota ir a.a. Sigita Kačiulienė, 70 m. Paliko sūnus Algį ir Joną su šeimomis, dukras Nidą ir seserį Dalią.

• Sekmadieninių aukų vokeliai yra išdėstyti alfabetine tvarka šventovės prieangyje. Dėkojame visiems, kurie vokelius jau pasiėmė ir sutaupė parapijai pašto išlaidas. Prašome ir kitus juos pasiimti ir, jei patogu, paimiti giminių ar kaimynų. Jei kas vokelių negauna, ar norėtų kam nor juos užsakyti, prašom skambinti į parapijos raštinę, 416 533-0621.

• Mišios sekmadienį, gruodžio 14: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Teresę Kiškūnienę; 10.45 v.r. už a.a. Vaclovą Anskį, už a.a. Dovilę Krakauskienę, už a.a. Bronę ir Juozą Kliučininkus ir už Joną ir Karoliną Brogus; 12.15 v.d. už Stasį Kiršiną.

Nuo gruodžio 1 d. per visą žiemą Šv. Jono lietuvių kapinių vartai bus uždaryti, išskyrus sekmadienius ir švenčių bei laidotuvių dienas.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, gruodžio 14, trečio Advento pamaldos – 9.30 v.ryto.

• Kalėdų pamaldos Labdaros slaugos namuose – gruodžio 15 d., 11 v.ryto.

• Tradicinis kalėdinis Tarybos posėdis gruodžio 15 d., 7.30 v.v. Žilinskių namuose.

• Vaikų Kalėdų pamaldos gruodžio 21 d., 2 v.p.p., po kurių vyks Kalėdų eglutė.

• Kūčių vakaro pamaldos gruodžio 24 d., 5 v.p.p.

• Senųjų metų pamaldos – gruodžio 28 d., 9.30 v.ryto.

Lietuvių Namų žinios

• LN valdybos posėdis – sausio 6 d., 7 v.v. seklyčioje.

• Gruodžio 14 d., 1.30 v.p.p. Lietuvių Namuose įvyks kalėdinė šventė su Kalėdų seneliu iš Lietuvos. Meninę programą atliks O. Gladkovičienės ir V. Sabaliauskienės mokinių muzikinė grupė su vaidinimu “Išjunk televizorių”. Kviečiame vaikučius su tėveliais apsilankyti šioje šventėje. Registracija iki gruodžio 10 d. tel. 905 821-0157, arba rutasnowden@rogers.com pas R. Snowden, ar LN raštinėje tel. 416 532-3311.

• LN ieško ūkvedžio, galinčio dirbti pilnu laiku, ir nepilnu laiku prižiūrėtojo renginių metu, virėjų, valytojų. Kreiptis į vedėją tel. 416 532-3311.

Slaugos namų žinios

• Lietuvos kariuomenės diena, lapkričio 23-ioji, nebuvo užmiršta ir Lietuvių slaugos namuose. Toronto šaulių kuopa, vadovaujama V. Pečiulio, įnešus šaulių vėliavą, iškilmingai paminėjo šią dieną kartu su Labdaros gyventojais, iš kurių net penki yra buvę nepriklausomos Lietuvos kariai. V. Pečiulis, papasakojęs apie Toronto šaulių kuopą bei dabartinę Lietuvos kariuomenę, gyventojus palinksmo pagrodamas armonika.

• Labdaros gyventojus neseniai aplankė svečias iš Lietuvos, dainininkas V. Šiškauskas. Jo nuoširdus bendravimas su slaugos namų gyventojais, skambios jo paties sukurto dainos džiugino visus. V. Šiškausko popietė su Labdaros gyventojais, jo atliekamos dainos, sujaukusių iki ašarų, dar ilgai jiems primins tokią dainininko iš Lietuvos kalėdinę dovaną.

• Slaugos namų gyventojai taip pat sulaukė seniai pasiilgtų “Vilniaus Manor” pensininkų choro “Daina” dainininkų, vadovaujamų L. Turūtaitės. Prieškalėdiniame savo koncerte Labdaros gyventojams dainiečiai atliko naują bei turtingą programą. Dainiečiai yra visuomet laukiami svečiai Slaugos namuose, ir jų koncertai džiugina mūsų gyventojų širdis.

V. Ruškienė,
Labdaros slaugos namų programų rengimo skyriaus darbuotoja

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems ir užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

KATALIKŲ GIMNAZIJOS ramaus būdo lietuvis mokytojas ieško išsinuomoti nedidelę gyvenamąją vietą su baldais Toronte. Tel. 1-905-385-7278, 647-281-7464 (cell).

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

KLK Moterų dr-jos Montrealio skyriaus metinė šventė buvo minima gruodžio 7 d. Mišiose už gyvas ir mirusias nares dalyvauta su skyriaus vėliava. Mišias atnašavo klebonas kun. G. Mioldažis, skaitinius atliko J. Adamonienė ir D. Staškevičienė. Parapijos choras, be kitų giesmių, pabaigoje pagiedojo *Marija, Marija*. Po Mišių klebonijoje nares ir svečius pasveikino pirm. D. Staškevičienė ir pakvietė kleboną sukalbėti už mirusias nares *Viešpaties Angelą*. Klebono paskaita *Marija ir dabartis*, paremta mintimis iš John Macquarrie straipsnio *Naujajame židinyje*, parodė konfliktą tarp krikščionybės ir sekuliarizacijos. H. Lapinienė perskaitė praėjusio susirinkimo išsamų protokolą, o G. Kudžmienė – gautas padėkas iš vysk. R. Norvilos ir *Vaiko tėviškės namų* atstovo Vytauto Šulinsko už paramą tiems vaikų namams. Ji pasiskundė, kad labai mažėja aukos šiai šalpai. Vyko maža (3-jų laimikių) loterija. Klebonui palaiminus vaišių stalą, visi praleido jaukią ir malonią popietę.

Lituanistinės šeštadieninės mokyklos Kalėdų eglutė bus ateinantį sekmadienį, gruodžio 14. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Kalėdų plotkelių galima įsigyti pas parapijos komiteto narius. Auka – laisva.

Kalėdų išvakarėse, gruodžio 24, trečiadienį, Bernelių šv. Mišios bus atnašaujamos 10 val. vakare.

A.a. Madelaine Kleizaitė-Testart-Butkevičienė (1911-2008) mirė gruodžio 4 d., sulaukusi 97 metų. Buvo žmona a.a. Christien Testart ir a.a. Frank Butkevičiaus, mama a.a. Charles Testart. Liūdi marti Claire ir vaikai Mark (Lisa). Anksčiau mirusi sesuo a.a. Jack (Marianne), Alice (Wilfred Nadeau) ir Albert (Genevieve) Kleiza. Teta a.a. Lillian (Bob) Kleiza-Wright Čikagoj, Joseph, Albert, Eddy Kleiza, Caroline (Edward) Kleiza-White, Michael (Susan) Kleiza, June Kleiza ir Linda (Carl) Kleiza-Rahey. Pro-teta – Andrea Wright-Walker, David ir Gregory Wright Čikagoj. Kleb. kun. Aloyzas Volskis aukėjo gedulines Mišias Šv. Kazimiero šventovėje. Velionė palaidota Notre-Dame-des-Neiges kapinėse. Velionės tėtė Jurgis Kleiza buvo vienas iš statybininkų pirmojo, medinio Šv. Kazimiero parapijos pastato.

Aiden Mangotich gimė š.m. rugpjūčio 19 d., prosūnaitis Joanos Blauzdžiūnienės, vaikai Paul ir Vidos (Blauzdžiūnaitės) Mangotich, sūnus Melissa ir Vito.

Kalėdų eglučių parodą iš 35 tautų galima matyti nuo lapkričio 28 d. iki sausio 4 d. Montrealio “Museum of Fine Arts”, 1379 Sherbrooke St. West, pirmas aukštas. Įėjimas nemokamas. Julija Adamonienė ir Joana Adamonytė paruošė lietuvišką eglutę. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Maironio mokyklos žinios

• Dėkojame Mažosios Lietuvos fondui už garsaploškę (CD) *Vydūno giesmės ir dainos*, atliktą Vilniaus choro.

• Kviečiame visus į Kalėdų eglutę, kuri įvyks “Our Lady of Peace” mokyklos auditorijoje gruodžio 13 d., nuo 9.30 v.r. iki 11 v.r. Bus mokinių pasirodymai, atvyks Kalėdų senelis, yra rengiama loterija. Po programos tėveliai galės pasivašinti kavute.

• Kalėdinės atostogos nuo gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. Sausio 10 d. grįžtame prie knygų. Sausio 17 d. kviečiame tėvelius į mokyklą pasikalbėti su mokytojais apie mokinių pažangumą. **Ž**

SIUVU IR TAISAU įvairius drabužius, taip pat ir vestuvinės suknelės. Skambinti Romai. Namų 647 477-7244, cell 416 319 6040.

• *Tėviškės žiburių* tinklalapyje rasite 15 ir 16 puslapį kas savaitę. Pasirinkti skyrių “VEIKLA” – apačioje bus skaičiai 15 ir 16.

IŠNUOMOJAMAS didelis apartamentas privačiame name prie Lietuvių Namų. Skambinti apie 5 v.p.p. tel. 416 535-8519.

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628